

Déli Hírlap

Redacția și administrația: Timișoara I., Piața Brațianu 8. Apare zilnic în afară de zilele după duminică și sârbători sub conducerea lui
Dr. VUCHETICH ANDREI

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Inscris în registrul publicațiilor periodice la Tribunalul Timiș-Torontal sub No. 83. (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28—10. Redactor responsabil:
Dr. VARNAY ELEMÉR.

Az első lépés

a katolikus egyházközségnek nemzeti tagozódás szerinti szétválasztására megtörtént a gyárvárosi egyháztanács vasárnapi közgyűlésén, amely elvben kimondotta, hogy az egyes nemzetiségek tanácstagjai különálló tagozatokat alakítanak az egyházközség keretein belül. Az első lépés talán nem is ez volt, hanem az a püspöki hatóság által összehívott értekezlet, mely a múlt év tavaszán az egyházi képviselőjének elnöklése alatt magáévá tette a német katolikusoknak a szétválasztásra vonatkozó javaslatát és ezt a főpásztor is elfogadta. Ugyanakkor vállalta a püspöki szabályzat, hogy ezeknek a különálló tagozatoknak a működési szabályzatát megállapítja, mivel a jelenlegi alapszabályok megalkotásakor még nem gondolt a nemzetiségi szétválasztásra. Lesznek tehát magyar tagozatok és német tagozatok. Egyelőre csak ez a kétféle és csak a püspökség székhelyén, mert mindaddig, míg a püspöki hatóság nem gondoskodik az alapszabályok megfelelő és ilyen értelmű megváltoztatásáról, csak az egyes egyházközségek külön-külön határozhatják meg ennek a példának a követését. Tartósan azonban ez a helyzet így nem tartható fenn. Hat év előtt a püspöki hatóság éppen azért adott ki az egész egyházmegye területére érvényes úgynevezett egységes és kötelező alapszabályokat, hogy az egységet az egyházi igazgatásban is biztosítsa. Nagy viták voltak annak idején az alapszabályok körül, mert azoknak az egyházi főhatóság által való kibocsátásában a hívők tekintélyes része az addigi autonómia veszélyeztetését látta. Ha viszont az egyházi főhatóság az egyházi törvényre való hivatkozással a maga jogának mondotta az alapszabályok megszerkesztését és kötelező elrendelését, akkor nem lehet egy ilyen fontos ügynek, mint a nemzetiségi tagozódás szerinti megszólás, megoldását az egyes egyházközségek esetleges elhatározásának véletlenjére bízni. Sürögősen szükséges az alapszabályok megfelelő megváltoztatása és az egyházi igazgatásnak a laikus hívők részéről való gyakorlását egységes irányelvek szerint szabályozni.

Nem tudható ma, hogy a nemzetiség szerinti megosztás a jövőben milyen gyümölcsöket fog érlelni, de szeretnék hinni, hogy nemcsak az egyes közművelődési intézmények fejlődése, hanem a hitélet elmélyítése szempontjából is előnyös lesz. Magyarok is, németek is külön-külön intézik majd a maguk iskolai és általában kulturális ügyeit, melyek az egyházi életnek részei. Maguk gondoskodnak a maguk intézményei fenntartásáról és támogatásáról. Nem lesz többé vita magyarok és németek között, hogy melyik iskola mennyi segínyt kapjon, mindegyik nemzetiség annyit fog adni, amennyit akar és tud. Nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy az egyházmegyében nemcsak magyarok és németek vannak, hanem hála a jó istennek horvátok, bolgárok, sokácok, tótok, csehek, sőt román római katolikusok is. Ezeknek is joguk van a maguk különálló tagozatára, ahol egyúgy, azon községben vegyesen élnek. Mert nem kívánható, hogy a jövőben a németek hozzájáruljanak a magyar iskolák fenntartásához, vagy fordítva, vagy esetleg más nemzetiség támogassa azokat az iskolákat és egyéb katolikus közművelődési intézményeket, melyek más nemzetiségű hittestvéreik érdekeit szolgálják. Ezért szükséges ennek a kérdésnek az egész egyházmegye területére való egységes rendezése a jelenleg kötelező, de a nemzetiségi tagozódás eszméjét még figyelembe nem vett alapszabályok ilyen értelemben való megváltoztatásával.

Nem titok, — öt év előtt a nagy nyilvánosság előtt cikkezések folytak és bizonyos tárgyalások is a püspöki főhatósággal — hogy a magyar hívőknek is vannak olyan kívánságaik, a melyek teljesítését legalább annyi joggal követel-

A nyugati hatalmak bejelentették, hogy aknákat raktak le a norvég felségvizeken

Németország erélyes ellenakcióra készül

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Londonból jelentik: A Reuter-iroda közli: Április 8-án délelőtt az angol és francia kormányok az alábbi nyilatkozatot tették:

1. Az utóbbi hetekben Németország valamennyi nemzet kereskedelmi tengerészeite ellen fokozta támadásait sokkal nagyobb brutalitással, mint a múltban. A német tevékenység következtében az elpusztított semleges hajók száma több, mint százötven és a megsemmisült semleges állampolgárok száma több, mint ezer. Ezeket a támadásokat legtöbbször a háborús felek által elismert szabályok megsértésével követték el. Gyakran barbár körülmények között hajtották végre támadásukat és számos esetben minden figyelmeztetés nélkül. Németország bejelentette, hogy elpusztít minden semleges hajót, amely angol kikötő felé halad, beleértve ebbe a dugárú-ellenőrző kikötőket is. Igen gyakran elpusztítottak olyan hajókat, amelyek két semleges kikötő között haladt és amikor a hajónak szándékában sem volt angol kikötőbe befutni. A német kormány megbocsáthatatlan pusztító háborút folytat a tengeren és aknákat rak le mindenütt, ahol tengeraltjárói közlekedhetnek.

2. Az utóbbi hetekben a legjelentősebb veszteséget a semlegesek hajói szenvedték, de elpusztultak angol és francia hajók is ennek a kíméletlen tengeri hadjáratnak következtében. A németek új pusztítási módhoz folyamodtak, amennyiben bombákat dobnak alá a levegőből az angol és semleges halászhajókra is és ezeknek legénységét gépfegyvertű alá veszik. A halászhajók sérthetlenségét az egész világon elismerték, ez azonban nem akadályozta meg a németeket abban, hogy több, mint kétszáz esetben megtámadjanak halászhajókat, elsüllyesszék és a legénységüket meggyilkolják. Még a világító hajók, a melyek minden nemzet hajózásának tájékoztató-sára szolgálnak és amelyeket a nemzetközi jog nem hadviselő hajóknak ismer el, támadásnak voltak legénységükkel együtt kitéve.

3. Kötséget kizáró módon meg lehetett állapítani, hogy a németek akarattal pusztítják a semlegesek tulajdonát és a semleges hajók életét. Világos, hogy félelem-keltés a célja ezeknek a felelőtlen támadásoknak. Másrészt a szövetségesek sem el nem pusztítottak, sem meg nem

rongáltak egyetlen semleges hajót és egyetlen semleges állam alattvalójának életét nem oltották ki, sőt megmentettek számtalan ártatlan áldozatot és megmentették a német repülőgépek és tengeraltjárók legénységének életét is, azokat, akik a fent közölt embertelen tettek elkövetői voltak.

4. A helyzet tehát világos. A németek flagráns módon és állandóan megsértik a semlegesek jogait, hogy kárt okozzanak a szövetségeseknek. Viszont ugyanakkor a legszigorúbban kívánják a semlegesek jogainak mások által való tiszteletben tartását. A nemzetközi törvény mindenkor elismerte egy hadviselő fél jogait arra nézve, hogy ha ellenfele rendszeresen jogtípást folytat, olyan intézkedéseket fogantosszon, a melyek az ellenség által okozott helyzetnek megfelelők. Ilyen tevékenység jogos akkor, ha a beállott körülmények a másik felett is arra kényszerítik, hogy az ellentel jogtípását ellensúlyozza.

5. A szövetségesek kormányai tehát jogszerűnek tartják, hogy olyan tevékenységbe kezdjenek, amely a jelenlegi körülmények között a legalkalmasabb. A szövetséges kormányok megállapítása szerint a semleges tulajdonban és emberi életben legnagyobb veszteséget a norvég kereskedelmi tengerészet szenvedte, mert a német kormány rendelkezése több ízben elsüllyesztették a norvég hajókat és megölték a norvég tengerészeket és ezzel egyidőben a német kormány azt követeli, hogy a norvég területű vizek a saját kereskedelme számára korlátlanul használathassanak. A követelések odáig terjedtek, hogy a norvég kormány kénytelen volt arra is, hogy fegyveres kíséretet adjon a német hajóknak, miután nem elég erős ahhoz, hogy a német erőszakkal szemben intézkedéseket fogantosszon a nyílt tengeren, ahol a norvég hajók a leggyakrabban estek áldozatul.

6. Bármilyen lenne is a norvég kormány jelenlegi politikája a német nyomás és fenyegetés következtében, a szövetségesek kormányai nem engedhetik meg, hogy ez a helyzet tovább tartson, aminek kihasználásával Németország a háború folytatásához szükséges, fontos nyersanyagot tud beszerezni. Norvégia magatartása

lik, mint a német katolikus hívők. Ha figyelmen kívül hagyjuk is, hogy — mint felsoroltuk — a magyarokon és németeken kívül más nemzetiségek is vannak az egyházmegye hívői között, tiszta német plébánia ötven van az egyházmegyében, német többségű ötvenhat. Tiszta magyar plébánia van kilenc, magyar többségű harminc. Magyar- és németlakta vegyes plébánia tehát nyolcvanhat van. Ebből az következik, hogy a tiszta magyaron és németen kívül nyolcvanhat olyan plébánia van, ahol a magyar és német nemzetiség szerinti tagozódást meg kell valósítani. És ha már megtörténik ez a megosztás, úgy gondoskodásnak kell történnie arról is, hogy a prédikációk és az egyházi ének nyelve is püspöki szabályozást nyerjen. Kívánatos lenne, hogy az evangélium minden vasárnapon és ünnepen nem felváltva, vagy bizonyos sorrendben, hanem

a hívők anyanyelvén olvastassék fel, tekintet nélkül nemzetiségi megosztásuk számarányára. Elrendelendő lenne, hogy a gyermekek anyanyelvükön nyerjenek hitoktatást, szintén számarányukra való tekintet nélkül. Véleményünk szerint, ha már megkezdődtek a nemzetiségek szerinti tagozódás és megosztás, akkor ezt úgy kell megvalósítani, hogy egyetlen nemzetiség se kerüljön hátrányos helyzetbe.

Hit és vallás, nemzetiség és egyház nem kerülhet egymással ellentétbe, amint hogy nem is kerül. Ez nem jelentheti azt, hogy bármely nemzetiség fiaiban az elnyomatás vagy másodrendűség érzete keletkezhessek. Nem is fog keletkezni, ha a gyárvárosi egyháztanács közgyűlésén hozott elvi határozat a gyakorlatban maradéktalanul megoldást nyer — valamennyi hívő javára egyformán.

következtében a szövetségesek veszedelmes hátránya kerülnek.

Rövid idővel ezelőtt a szövetségesek kormányai közölték a norvég kormánnyal, hogy fenn tartják maguknak a jogot olyan intézkedések foganatosítására, amelyeket alkalmasnak találnak arra, hogy megakadályozzák Németországot a Norvégián keresztül beszerezhető termények szállításában. A világ közvéleménye megértéssel lesz, ha tudomásul veszi azoknak az intézkedéseknek foganatosítását, amelyek szükségesek a háború folytatásához. A szövetségesek háborús célja visszaállítani azokat az elveket, amelyeket éppen a kis államok is kívánnak, miután létezőik függ azoktól. Magától értetődik, hogy a szövetségesek sohasem fogják követni a németek brutális és erőszakos példáját, bármilyen akcióra határozzák el magukat, mert az mindig az emberiség figyelembevételével fog történni.

Az angol és a francia kormány elhatározta, hogy meggátolják a jövőben a területiális vizeknek az ellenség által történő kihasználását,

Berlini körök szerint a semlegesek engedékenyek a zárlattal szemben

Amszterdamból jelentik: A Telegraf című lap berlini tudósítója a következőket közli lapjával:

Német politikai körökben kijelentették, hogy minden, a semlegesek részéről a zárlattal szemben történő engedékenységet

úgy tekintik, mint a nyugati hatalmaknak adott segítséget.

Ribbentrop tárgyal a svéd és norvég követekkel

Párisból jelentik: A Paris Soir írja: Von Ribbentrop német külügyminiszter vasárnap délután

magához kérte Norvégia és Svédország meghatalmazott minisztereit.

A megbeszélések egy órán át tartottak. A tárgyalások után a német külügyminisztérium egyik szóvivője kijelentette az újságírók előtt, hogy a német kormány közelről figyelemmel kíséri a szövetségeseknek azt a kezdeményezését, amelyet Norvégiából indítottak el és a skandináv államokban előállított helyzetet. A szövetségesek meg akarják akadályozni, hogy a svéd érc Németországba jusson, — mondotta a külügyminisztérium szóvivője —, de

ha azt hiszik, hogy a Német Birodalom tétlenül nézi ezt, keserűen csalódnai fognak.

A birodalom érdekeit megvédjük.

„ANGLIA KI AKARJA TERJESZTENI A HÁBORÚT” — IRJA A NÉMET SAJTÓ

Berlinből jelentik: A legutóbbi napok politikai eseményeivel kapcsolatban a Berliner Nachtausgabe be a következő megállapítást teszi: A világ várakozva tekint az elé a brutális eljárás elé, amelyet Anglia és Franciaország igyekezik megvalósítani és amely a semleges államok szabadsága ellen irányul és aminek következtében a háború kiterjesztése lehet nemcsak gazdasági, hanem katonai téren is. A szö-

A német kormány hazahívja Schacht Hjalmar

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség közli, hogy a szövetségesek diplomáciai és gazdasági offenzívája három irányban nyilvánul meg:

1. A svéd és norvég kormányokhoz a zárlat megszigorítása érdekében tett jegyzékek.

2. Monnet és Cross hadigazdálkodási miniszterek ugyanezen célból történt megbeszélései.

3. A hétfői Halifax lord és Anglia balkáni követi között megkezdődött tanácskozások.

A norvég és a svéd kormány valószínűleg rövidesen elküldi válaszáat az angol jegyzékre. Az angol jegyzék nem foglalt magába egyetlen megfélemlítési kitéletet sem, csupán az angol jogokat helyezte előtérbe, amelyekkel szembeállította Németországnak ama kísérleteit, hogy a zárlat alól való kibúvás céljából a skandináv vizet használja fel. Monnet és Cross miniszterek megállapodtak abban, hogy ezeket a kibúvókat betömik és hogy megszigorítják a zárlat ellenőrzését. Az angol fővárosban megkezdődtek a tárgyalások, amelyeken Anglia balkáni követi és Halifax külügyminiszter az újonnan létesített angol felvásárló szövetség közreműködésével alaposan megvitatták a Balkán kereskedelmi hlevizét.

Ennek az a célja, hogy a balkáni államok kereskedelmét a szövetségesek részére hasz-

ami különös előnyt jelent neki. Eppen ezért úgy döntöttek, hogy meggátolják azoknak a hajóknak a zavartalan átkelését, amelyek a norvég felségvizeken hadi dugarút szállítanak.

Mindezek alapján a két kormány bejelenti, hogy az alanti megállapított norvég felségvizek veszedelmesek hajózás szempontjából, miután ott aknákat raktak le. Mindazok a hajók, amelyek benyomulnak ebbe a zónákba, saját felelősségükre tehetik azt. A jegyzék ezután pontosan megállapítja a veszélyes zónákat.

A két szövetséges kormány hangsúlyozza, hogy az aknák lerakása által Norvégia szabad forgalma saját kikötőibe és a partvidéki falvakba nincs akadályozva. Hogy a legkisebb lehetőségét is elkerüljék a veszélynek és hogy norvég, vagy más nemzetiségű hajók tévedésből ne hatolhassanak a veszélyes zónákba, mielőtt még azok fekvése közismertté nem válik, az angol hadihajók 48 órával az első akna lerakása után szolgálatot fognak ott teljesíteni. Ez az intézkedés, valamint a rádiók útján közölt figyelmeztetés tökéletesen biztosítja a hajózást.

Németország éberem örökdi és megvárja a norvég és svéd kormányok által a francia—angol jegyzékkel kapcsolatos magatartását. A háború folytatása fokozatosan diplomáciai tere terelődik. A helyzet továbbra is zavart — írja a továbbibban az amszterdami lap berlini tudósítója. A Németország által három héttel ezelőtt megkezdett diplomáciai offenzívának még mincsenek pozitív eredményei.

vetségesek kiinduló pontja az a megállapítás, hogy

Anglia és Franciaország nem folytathatnak eredményes háborút Németország ellen

csak akkor, ha hatalmi erővel maguk köré gyűjtik a semleges államokat a Németország elleni háborúban. Az angol plutokrácia nagy örömmel fogadta a legfőbb haditanács határozatait és az azóta Párisban és Londonban elhangzott beszédek. Az admirális első lordja lett az angol stratégiai diktátora és rövidesen a francia hadsereg diktátorává is válik.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint az angol kormány ma a megsemmisítés akaratának kormányává vált. Ez azért történt, mert a nyugati hatalmak rájöttek arra, hogy

az eddigi módszerek szerint nem nyerhetik meg a háborút.

Ez volt az oka Daladier bukásának is és a francia lapokban olvasható, hogy Churchilltől sokat várnak a szövetségesek. A jobboldali francia körök is a hadsereg kezébe kívánják letenni a politikai vezetést. Churchill nyilatkozatában rámutatott arra, hogy miként értelmezi a háború aktívabb folytatását, amelyben nem fog törődni az egyezményekkel, sem pedig a semlegesek jogaival. Angliának az a szándéka, hogy a háborút az egész európai szárazföldre kiterjessze.

nosítsák, hogy ezáltal Németországot megakadályozzák a háború folytatásában.

A londoni tárgyalásokon behatóan foglalkoznak azzal az eshetőséggel is, hogy

Hitler kancellár visszahívja Schacht Hjalmar

hogy ezáltal ellensúlyozza a szövetségesek gazdasági offenzíváját. Nem valószínű, hogy ez a visszahívás zavarólag fog hatni a londoni értekezlet résztvevőire. A szövetségesek ugyanis felvannak szerelve pénzzel és azzal a határozottsággal, hogy

felvásárolják a balkáni államok termékeit. Ezt pedig egyetlen „pénzügyi varázsló” sem bírja ellensúlyozni.

EGY ÓRA ALATT LERAKTAK AZ ANGOLOK AZ AKNÁKAT

Londonból jelentik hivatalosan, hogy az aknák elhelyezése a norvég felségvizek területén hétfőre virradó hajnalban a francia és angol hadihajók részéről együttesen megkezdődött. Az aknákat bizonyos fjordok közelében három keskeny zónában helyezték el a norvég partok mellett. Oslói jelentés szerint a norvég kormány hétfőn délelőtt értekezletre ült össze. Hír szerint a

tanácskozás után hivatalos jelentést fognak közölni.

A Reuter-ügynökség jelenti, hogy a megállapított három zónában az aknák lerakása egy óráig tartott.

ELLENŐRZIK A NORVÉG KIKÖTŐKET ÉS FJORDOKAT

Londonból jelentik: A szövetségesek által a norvég felségvizeken létesített aknazár a fjordokat és egy-egy kikötőt ellenőrzi. A három zóna közül a legfontosabb a bodoei kikötő közelében van, amelyen keresztül Németország a svéd ásványércet szállítja. Ezenkívül a fő európai hajóútvonalról északra is van egy aknazár, míg a déli aknazár Sadt Landetnél helyezkedik el 110 kilométernyire északra Bergentől.

NÉMET CSAPATÜSSZEVEVONÁSOK A PARTVIDÉKEN

Párisból jelentik: Hivatalos katonai körök nyilatkozata szerint az Északi-tenger partvidékén és a Balti-tenger partjai mentén reggel a német csapatokat megerősítették. Ezek a német csapatok be- és kihajózási gyakorlatokat hajtanak végre.

ANGLIA SZERINT A SEMLEGESSÉG A NÉMETORSZÁGGAL VALÓ GAZDASÁGI KAPCSOLATOK MEGSZÜNTETÉSÉBEN ALI

Párisból jelentik: A francia és angol kormányok a semlegesek irányában tanúsított magatartásuk és a norvég felségvizeken folytatott német kereskedelem következtében bejelentették, hogy elhatározták a szállítások megszüntetését. A közleményben jelezték, hogy a norvég felségvizek sávján a hajózás veszélyessé vált, mert az angolok aknákat helyeztek el.

A Svenska Dagbladet a Svédországhoz és Norvégiához intézett jegyzékét az írja, hogy az elsősorban politikai természetű és csak másodsorban gazdasági. A jegyzék hangja barátságos, de erélyes. Anglia jegyzékében nyíltan kifejti álláspontját, de nem jelöli meg, hogy a nyugati hatalmak milyen körülmények között avatkoznak be északra. A Dagens Nyheter szerint Anglia azt az álláspontját foglalja el, hogy

a semlegesség a Németországgal való kapcsolatok félbeszakítását jelenti.

„A GAZDASÁGI ZÁRLAT NEM FOGJA TÉRDREKÉNYSZERITENI NÉMET ORSZÁGOT”

Rómából jelentik: A lapok továbbra is éles bírálatban részesítik a szövetségeseknek azt a szándékát, hogy megkaparintsák a Németországgal szomszédos országok piacain azokat az árukat, amelyek ezen országokból kivitelre kerülnek. Ezzel kapcsolatban a Resto Del Carlino a következőket írja:

Felesleges a kérdés erkölcsi, elkölcseles, vagy éppen erkölcstelen alapjáról vitatkozni és éppen így felesleges erkölcsi alapot keresni anélkül az angol-francia vállalkozásnál, amely a délkelet-európai országokban jön létre. Senki sem

CAPITOL mozi

Ma és a következő napokon kerül bemutatásra a nagy zenés film, a

Bölesődal

melynek főszerepeit a két világhírű énekes, CEBOTARI MÁRIA és GIGLI BENJAMINO játsszák

A POLLÓ mozi

Az óceán lángokban

Érdekesítő német film, melyben két bűvár sorsa dől el. — A főszerepekben: Hans Söhnker, Deltgen René, Markus Winnte

Fog csodálkozni, ha többnyire felvásárló plutokráciákról beszélünk és nem demokrata hatalmakról, amelyek háborúznak, harcolnak. Bizonyos, hogy a vállalkozásnak nem lesz meg a várt eredménye. Eppen úgy, amint a szankciók sem kényszeríthették térdre Olaszországot,

a gazdasági zárlat sem fogja térdre kényszeríteni a Német Birodalmat.

A semlegeseknek a fasiszta Olaszországhoz hasonlóan „nem hadviselőkké” kell válniuk.

A FRANCIAK CSAPATOKAT AKARNAK SZÁLLITANI AZ ÉSZAKI ÁLLAMOKBA

Rómából jelentik: A Stefani-iroda szerkesztője írja:

— Franciaországban nem osztják teljes mértékben azt az angol felfogást, hogy a háborúban csupán gazdasági eszközökkel lehessen döntő győzelmet elérni. Francia körök véleménye szerint ehhez szükséges a katonai elhatározó lépés is. Az olasz hírszolgálati iroda jelentése szerint amennyiben a szövetségesek a skandináv-államokban csapatokat szállítának partra, úgy ez magával hozná Németország határozott reakcióját is.

NÉMETORSZÁG JEGYZÉKET KÜLD NORVÉGIÁNAK ÉS SVÉDORSZÁGNAK

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség hivatalos helyről származó értesülés alapján hangsúlyozza, hogy az aknáknak norvég vizeken

történt elhelyezése kizárólag Németország és nem pedig a semleges hatalmak ellen irányul. Ezek után

valószínű, hogy a svéd ércnek Narvik ki-kötőjén keresztül Németországba való szállítása súlyos akadályokba ütközik,

esetleg teljesen lehetetlenné válik. Intézkedések történtek, hogy más cikkeknek Németországba való szállítását is megakadályozzák. A szövetségesek nem akarják a háborút kiterjeszteni, de el vannak határozva arra, hogy minden, a németek részéről megnyilvánult és a skandináv-államok ellen irányuló akcióra, a legélesebb formában válaszolnak.

A Havas távirati iroda szerint

a szövetségesek által norvég felségvizeken elhelyezett aknamezők arra kényszerítik a német hajókat, hogy a területiális vizeket elhagyják

és alávéssék magukat a szövetséges ellenőrzésnek. A Németországgal szomszédos semleges államokból érkező hírek arról számolnak be, hogy a szövetségesek által hozott intézkedések eredményeként

Németország a skandináv-államokban lépéseket tesz.

Bizonyosra veszik, hogy ez a német kezdeményezés a szövetséges hatalmak erős ellenállásával találkozhat.

Az Olaszország elleni tengeri zárlat az olasz sajtó tükrében

Zürichből jelentik: A Tevere című olasz lap közli a Daily Mail 1936. február 17-iki számában Rothermere lord által írott cikket, amely az akkor folyt olasz-abesszin háborúval kapcsolatosan leszögezte Nagybritannia álláspontját és azt írta, hogy Anglia nem provokálhatja Olaszországot, mert az olasz haditengerészet veszélyes lehet az angol közlekedési utakra, sőt adott esetben megtámadhatja az angol tengeri támaszpontokat és magukat a flotta egységeit is.

A lap a négy év előtti cikkhez hozzá fűzi, hogy azóta a helyzet kedvezőbb lett Olaszország számára. A változásokat öt pontban foglalja össze:

1. Az olasz légi haderő erősebb, mint valaha.
2. Az angol-francia légi haderő jelenleg a Németország elleni háborúban van lekötve.
3. Olaszországnak van a világ legerősebb buvárhajó állománya.
4. Az olasz haditengerészet teljesen modern egységekkel rendelkezik, felkészültsége tökéletes.
5. Az Olaszország elleni tengerzár olyan fegyver, amelynek két vége van és visszafelé sült el.

— Illuzórius és veszélyes azt hinni, hogy Anglia gazdaságilag befolyásolhatja Olaszországot. Minden ilyen kísérlet kudarcot vallana — fejezi be cikkét a Tevere. (Timpul.)

Londonban és Sidneyben tüntettek a francia kommunista képviselők mellett

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség közli, hogy vasárnap este 1500 főből álló tömeg gyűlt össze a francia nagykövetség épülete előtt és

a francia kommunista képviselők börtön-büntetésre való elítélése ellen tüntetett.

A tüntetők szétosztatására nagyobb számú rendőri karantalom érkezett a helyszínre.

Sidneyből érkezett jelentés szerint a francia kommunista képviselők elítélése ellen ott nagyszabású tüntetés volt.

(Rador)

Anglia tárgyalásokat akar kezdeni Oroszországgal

Londonból jelentik: Az egyik munkáspárti lap úgy hiszi, hogy a kormány több befolyásos tagja, közöttük Halifax lord külügyminiszter is, azon a véleményen van, hogy

az Oroszországgal folytatott tárgyalásokat

a lehető legrövidebb időn belül meg kell kezdeni.

Az angol politikusok — írja a lap —, úgy vélik, hogy a gazdasági zárlatnak csak úgy lehet sikere, ha a semlegesekhez hasonlóan lépéseket tesznek Moszkvában is.

(Rador)

Öt angol repülőgépet lelőttek

Berlinből jelentik: A német hivatalos jelentés közli, hogy német repülőgépek vasárnap felderítést végeztek az Északi-tenger középső részei fölött és Észak-, valamint Közép-Franciaország fölött. A Sylt-szigetéről vasárnap délután 24 angol repülőgépet láttak közeledni zárt felvonulásban, mire négy német repülőgép a magasba emelkedett, felvette a harcot az angol repülőrajjal és két angol gépet lelőttek, a többit

pedig elűzték. A nyugati arcvonal fölött lefolyt légi harcokban a német repülők négy ellenséges repülőgépet lelőttek, egyet pedig a német léghátrító ágyúk tüze sémmitett meg. A légi harcokból három német repülőgép nem tért vissza.

Párisból jelentik: A francia harctéri jelentés közli, hogy a Vogézekről nyugatra újabb előőrsi csatározások voltak és a helyi járőrtevékenység az arcvonal több pontján megélénkült.

Kifutott és horgonyt vetett az Ankara német hajó a dubrovnikai kikötőből

Belgrádból jelentik: A Reuter-iroda közli, hogy a Dubrovnik kikötőjében tartózkodó és jugoszláv bauxittal megrakott Ankara nevű német hajó kifutott a jugoszláv kikötőből és elindult Trieszt felé.

Nem messze a kikötőtől a hajó ismét hor-

gonyt vetett. Azt hiszik, hogy az Ankara kapitánya még a hétfői nap folyamán megteszi a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy a kikötőbe visszatérhessen, miután az Adriai-tengeren angol hadihajók tartózkodnak.

A HABZÓ FOGPÉP

Hollandia nem adja tovább Németországnak az angol és francia árut

Amszterdamból jelentik: A holland kormány életbeléptette az új angol-holland gazdasági egyezményt. A megállapodás értelmében Németalföld kötelezte magát, hogy a szövetségesektől kapott árut nem adja tovább Németországnak. Anglia és Franciaország több szükséges árucikket és nyersanyagot szállít hollandiának. (Timpul.)

Szünetelnek a szovjet-japán tárgyalások

Moszkvából jelentik: A szovjet-japán kereskedelmi tárgyalások megakadtak. A tanácskozásokat az elmúlt év végén indították meg, hogy kereskedelmi szerződést, gazdasági és fizetési egyezményt kössenek 1940. évre. Mucsusima, a japán kereskedelmi küldöttség vezetője, akit még Moszkvába érkezése előtt Japán svédországi követévé neveztek ki, Svédországba utazik, hogy benyújtsa megbízólevelét, a japán küldöttség többi tagja pedig hazatér. Ezidőszent szünet állott be a többi kérdésekben is, mint amilyen a Külsőmongólia és Mandzsúria határ kijelölése és a hosszú lejártú egyezmények ügye.

Magyar-jugoszláv társaság alakul Belgrádban

Belgrádból jelentik: Vasárnap délelőtt tartotta előkészítő ülését a belgrádi magyar-jugoszláv társaság. Az ülésen Gyurisits Voon volt pénzügyminiszter, belgrádi polgármester is megjelent és beszédében kiemelte azokat a kulturális kapcsolatokat, amelyek egyre sűrűbbé és szívesebbé válnak a két ország között. Kijelentette, hogy a belgrádi jugoszláv-magyar társaság megalakulása mindenütt a legjobb benyomásokat keltette.

Popovics Szilárd szenátor, aki az előkészítő ülést megszervezte, hosszabb beszédet mondott a Magyarország és a Jugoszlávia közötti kulturális közeledés megnyilvánulásairól. Megemlékelt, hogy harminc belgrádi mérnök tartózkodik jelenleg Budapesten és a magyar idegenforgalmi bizottság Jugoszláviában időzik. Ezután emlékeztetbe idézte Horthy magyar kormányzó történelmi jelentőségű mohácsi beszédét és megemlékezett arról, hogy a magyar államfő ezzel a beszédével jóváhagyta ezt a politikát. Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a jugoszláv-magyar barátság valósággá válik.

Paasikivi lesz a moszkvai finn követ

Helsinkiből jelentik: A Simeen Sosialdemokratia című lap azt írja, hogy a finn kormány kérte az orosz kormány hozzájárulását Paasikivinek moszkvai nagykövetté való kinevezéséhez.

Moszkvából jelentik, hogy az orosz kormány Zotovot finnországi nagykövetté nevezte ki.

Magyar és német tagozatok létesítését határozta el a gyárvárosi egyházközség közgyűlése

A gyárvárosi római katolikus egyházközség vasárnap délelőtt tartotta tizenhetedik évi rendes közgyűlését, élénk érdeklődés mellett. A közgyűlés vitában gazdag volt, mert az egyháztanács német tagjai napirendre hozták a külön kulturális tagozatok felállításának kérdését. A gyárvárosi zárda dísztermében folyt le a közgyűlés és azon Rech K. Géza apátplébános elnökölt, aki szívélyesen üdvözölte a megjelent tagokat és vendégeket. A jegyzőkönyv vezetésére felkérte Wittmann Pál egyházközségi jegyzőt, hitelesítésre pedig Croglyth János s Neurohr Antal tagokat. Az apátplébános ezután magyar, majd német nyelven nagyszabású megnyitó beszédet mondott és többek között így szólt:

— Krisztus Urunk az egyházat minden nemzet és minden teremtmény számára alapította. „Elmenvén tanítsatok...” Krisztus parancsa ez és az emberiség boldogulásának a feltétele. Mindenkit Krisztushoz kell vezetnünk.

Krisztus-ellenesség sok van, nélküle egész országok csinálnak ma világnézetet. A harc világnézeti téren is a mai helyzet szignaturája.

Krisztus parancsa ma is fennáll és teljesíteni kell. Azért van itt az egyház, amely alatt nem a papo-

kat kell érteni, hanem velük együtt a millió és millió világi katolikust. Becsületos szándékú hívő férfiak tömörülnek az egyházközségekben, hogy vezérei legyenek a többieknek a katolikus fronton. A mai kor magán viseli a hitközöny és a vallástalanság, sok helyen az istentelenség bélyegét és a vallásellenes irányzatok a kulturális és közéletben sok országban uralomra jutottak. A társadalmi és erkölcsi életnek sokszor nincsen köze Krisztushoz. Ennek feltűnő jelensége: az állam és a nemzet istenítése, a túlzott nacionalizmus, amely a nemzetben valóságos istenpótlékot lát. Ilyen időkben szükség van hitbuzgalmi életre és igazi katolikusokra. A totalitárius államterhek nemcsak politikai jelszavakat emelnek vezényszavakká, hanem a tömegek és főleg a felnövekvő nemzedékek millióinak világnézeti irányítását is a maguk hatalmi területének tekintik.

Nemcsak tenni nem szabad ezentúl másképpen, mint ahogyan az uralmon levő irányok akarják, hanem hinni sem, tudni sem, gondolkozni sem, imádkozni sem.

Ez a megállapításom nem az enyém, — tette hozzá az elnök.

Romboló eszmék veszedelme

Az ellenséges irányú világnézeti propaganda hatóerejének legfélelmetesebb példányát napjainkban a bolsevizmus és harcos istentelenség, valamint a másik póluson a neopagalizmus és a rasszizmus eszmetesztő lendülete képviseli. Ezek az irányok a tömeg befolyásolásának minden modern eszközt a szolgálatukba állították és öt világrészben állandóan hirdetik romboló eszméiket. A mi szentegyházunk nem a papok egyháza, hanem a főleg a világiak egyháza, mert a világiak éppen olyan teljesjogú tagjai és szerves részei Krisztus titokzatos testének, mint a papok és számbelileg a világiak vannak az egyházban többségben. Tehát a világiaknak is szívügye kell, hogy legyen az apostolkodás. XI. Pius katolikus akciója is ezt akarja.

A papságnak szüksége van a világi katolikusok munkájára és a világiaknak is joguk és kötelességük, hogy ne hagyják a kereszténység ügyének ellátását kizárólag a papokra. Olyan férfiakat kell megbizni a hívek képviseletével az egyházközségekben, akiknek Istenhez és Krisztushoz közelségük van.

Németnyelvű megnyitó beszédében reámutatott az egyházközségi életben fellépett egyenetlenkedésre és szeretné, hogy a vallás ereje Krisztus híveit együtt tartsa. Mindenütt egész férfiakra van szükség,

német kérdésben egész németek, magyar kérdésben egész magyar férfiak kellenek és katolikus ügyben egész katolikusokra van szükség.

Ez az én óhajom. Egyházi írók műveiből idéz és cáfolja azt, hogy a katolikus templom minden nemzeti érzést elnyom. Schmitz Henrik jezsuita író szerint az egyház a nemzet istenítését nem ismeri el, bármennyire szent a haza. XV. Benedek pápa mondotta: A túlzott nacionalizmus az újkor legnagyobb eretnoksége. Egyházközségem számára és a jövőbeli tevékenységet illetően azt kívánom, — fejezte be Rech K. Géza apátplébános beszédét, — hogy az egyház szellemének megfelelően az igazi keresztény nacionalizmust őrizze és ápolja, amelynek feladatai különösen befelé nyilvánulnak meg.

A nagyhatású megnyitó után Wolf Hans dr. reflexiókat fűzött az elnöki kijelentésekhez és hangsúlyozta, hogy

a totalitárius államokról mondott szavak nem egyeznek meg a német tagok véleményével.

A nacionalizmus kérdésével és az azzal kapcsolatos idézetekkel pedig nem úgy áll a helyzet, amint az elnöki megnyitó megállapította, mert az nem az igazi keresztény nacionalizmus, hanem már egyáltalában nem nacionalizmus.

Az elmúlt év munkássága

Ezután Wittmann Pál előterjesztette az egyháztanács évi jelentését, amely részletesen beszámol az elmúlt esztendő tevékenységéről. Liskay Gyula részletesen ismertette a zárszámadásokat. Eszerint az egyházközség összes bevétele 652.658 lei volt. Fordítottak az elmúlt évben

a német óvoda támogatására 29.387 leit, a magyar leánygimnázium részére 24 ezer leit, a német tanítóképződe és a magyar fiúgimnázium részére egyenként 15.000 leit, a német és magyar tanonciskola részére egyenként 2000 leit. Egyházi adó címén befolyt az elmúlt évben 577.055 lei. A közgyűlés az összes jelentéseket elfogadta és Spahl Vilmos ellenőri jelentése után a felmentvényt a vezetőségnek megadta.

AZ ÚJ VALASZTMÁNY.

Rech K. Géza indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak az összes tisztviselőknél, majd sor került huszonnégy rendes és tizenkét választmányi póttag megválasztására. A szavazás titkosan történt. A megjelent 77 tanácstag egyhangúlag a hivatalos listára adta le szavazatát. Rech K. Géza ennek eredményeképpen a választmány megválasztott tagjainak a következőket jelentette ki: Rendes tagok: Croglyth János, Décsy László, Engelmann Nikolaus, Gieser August, Hollinger Nikolaus, Horváth Lajos, Juhász Adalbert, Kathrein Johann, Liskay Gyula, Ludwig Emerich, Mihályfy Ernő, Neurohr Anton, Ördög János, Rajka Géza dr., Ritter Rudolf, Sájerman Ferenc, Schiffer István, Schleger Josef, Spahl Wilhelm, Szilly Miklós, Tasch Péter, Tóth Sándor, Vuchetich Endre dr., és Zwick Johann. Póttagok lettek: Siebold Filip, Pejacevics János, Szerényi Adám, Zsadányi Gyula, Werth Johann, Laux István, Diplich Johann, Szakmáry János, Schmelzer Franz dr., Daróczy György, Singer Johann és Müller József.

Tóth Sándor indítványára köszönetet szavaztak Jaszenszky Nándornak, aki mint ellenőr éveken át önzetlenül és buzgón dolgozott.

KÜLÖN NEMZETI TAGOZATOK.

Végül az indítványok során napirendre került az élénk vitát provokált kérdés az egyházközségi kultúrtagozatok létesítéséről. Rech K. Géza jelentette, hogy Hollinger Nikolaus, Spahl Wilhelm és Wolf Hans dr. aláírásával indítvány érkezett az elnökséghez, amely az egyházközségben felállítandó külön német és magyar kultúrtagozat megvalósítását célozza. Wolf Hans dr. hosszasan megindokolta az indítványt.

Több felszólalás után Rech K. Géza apátplébános összegezte az elhangzott indítványokat és módosításokat, majd feltette a kérdést, hogy a közgyűlés elfogadja-e a javaslatot a következő szövegezésel:

Bár két jogász egyháztanácsi tag véleménye szerint az alapszabályok kultúr-szekciók felállításáról nem intézkednek és így a közgyűlés a kultúr-szekciók felállításáról nem tárgyalhat és nem határozhat, mégis tekintettel arra, hogy a főtisztelendő püspöki hatóság 999/1939 számú értesítése szerint a német egyháztanácsosok erre vonatkozó javaslatát elvben elfogadta,

a közgyűlés elvben szintén a kultúr-szekciók felállítására mellett van és a kérdés megoldását a választmány elő utalja

azzal a feltétellel, hogy a főtisztelendő püspöki hatóság erre vonatkozólag utasítást ad és az alapszabályok megfelelő megváltoztatásáról és kormányhatósági jóváhagyásáról gondoskodik.

A közgyűlés az indítványt egyhangúlag elfogadta, mire a vitában gazdag közgyűlés imával véget ért.

Váratlanul meghalt néhai Singer főrabbi özvegye

Dr. Singer Jakabné született Rotter Ilona, a nemrég elhunyt Singer Jakab dr. gyárvárosi zsidó főrabbi özvegye, ötvenkilenc esztendőskorában váratlanul meghalt. Elhunytát gyászolják gyermekei: Singer László gyógyszerész, Singer György dr. budapesti ügyvéd, Grosz Lajosné Singer Magda, unokái: Grosz Judit és Singer Veronika, testvérei: Hegyi Elemérné Rotter Ella, Horváth Lajosné Rotter Rózsi, Domonkos Oszkárné Rotter Gizella, Kiss Jánosné Rotter Margit, valamint széleskörű rokonság. Özvegy dr. Singer Jakabné régóta szenvedett szívbetegségben, amely most halálát okozta. Fia, Singer László, aki jelenleg katonai szolgálatot teljesít, szombaton este egy napi szabadságra hazajött és édesanyja nagyon megörült neki. Vasárnap reggel Singer László felkelt és amikor észrevette, hogy anyja még nyolc órákor sem adott életjelet magáról, bement annak hálószobájába és szólította. Amikor nem kapott választ, odament az ágyhoz és rémülten látta, hogy édesanyja meghalt. A halál álmában érte és valószínűleg még szombaton este, mert a holttest már teljesen hideg volt. A Zsidó Nőegylet Hübsch Dávidné elnöklelte alatt gyászülést tartott, amelyen megemlékezett buzgó tagjának haláláról és méltatta érdemeit. A temetésen, amely tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett és amelyen a gyászszertartást Drechsler Miksa dr. belvárosi főrabbi végezte, megjelent a Zsidó Nőegylet testületileg, valamint a rabbiegyesületnek különböző városok rabbijaiból álló küldöttsége és nagyszámú közönség.

MA NAGY PREMIER!

KÉT ASSZONY HARCA EGY FÉRFIÉRT

A szenvedélyes szerelem mindent elsöprő lendülete ez a film, melynek főszerepét Gette Davis alakítja. — Szerdán d. u. 3 órákor:

Mickey Rooney, a milliomos

Szeptemberi német támadás eredményes lett volna

Lassu volt a francia mozgósítás és rövid volt a Maginot-vonál. Háborút csak katonai téren lehet megnyerni

A bucurestii Unversul külpolitikai rovatvezetője, Lugosianu Ion, volt római román követ, a lap legutóbbi számában Ironside tábornok angol vezérkari főnök ismert nyilatkozatával kapcsolatban felállítja a nyugati háboru héthónapos mérlegét. A cikk egyébként többek között a következőket mondja:

— Ironside tábornok közismert széleskörű műveltségéről, akinek katonai megbízatásain kívül többször volt alkalma fontos diplomáciai küldetésben részt vállalni. Ez nem akadályozta meg, hogy továbbra is szükszavú katoná maradjon és ne használja egyes diplomaták dagályos nyelvezetét. Ritkán tettek még olyan, mondhatni brutális őszinte kijelentéseket, mint amilyeneket a brit szárazföldi hadvezérkari főnöke néhány nappal ezelőtt az újságíróknak elmondott. Ironside tábornok nyíltan bevallotta, hogy a hét hónap milyen sokat jelentett a szövetségesek számára hadseregük felkészülése szempontjából. Borzalommal gondolt arra, mi lett volna, ha Németország szeptember elején általános támadást indított volna, amikor csupán két hete, hogy elmúlt a fenyegető veszély és most már a szövetségesek tul vannak a kritikus ponton.

— Felvetődik tehát ismét a kérdés, vajjon Németország miért nem támadott először nyugaton, a hol hét hónappal ezelőtt gyors sikere nem is lett volna valószínűtlen és ez a siker kihatással lett volna az európai háboru egész menetére. Az angol tábornok nyilatkozata nyomán láthattuk, hogy a háboru kitörése pillanatában a szövetségesek felkészültsége teljesen elégtelen volt, szemben az idejében felkészült német hadsereggel, a Maginot-vonal szeptemberben Belgium és Svájc határáig terjedt csak, a francia mozgósítás eleinte csak nehézkesen működött, angol csapatoknak hire-hamva sem volt, nem is beszélve az elvitathatatlan német légi fölényről. Mindezek segítségével egy váratlan támadás feltételei eredményesek lehetnének. A lengyelországi események pedig azt bizonyították, hogy Kelet-Európa még gyengébb ellenfél volt.

— Katonai és politikai szempontból bizonyos mértékben magyarázatot találunk erre a francia Sárga Könyvben. A könyvben leközölt diplomáciai okiratok között szerepel Coulondre, volt berlini francia nagykövet jelentése, aki arról számolt be, hogy a Führer kérdést intézett Keitel tábornokhoz és Brauchitsch vezérezredeshez, hogy abban az esetben, ha Oroszország nem vesz részt egy Németország ellen indítandó háboruban, győzhet-e a német hadsereg? A két magasrangú katoná felelete annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy Németország győzelme nem vitás. Mennyire pontos részleteiben ez a jelentés, nem lehet tudni, annyi azonban bizonyos, hogy a későbbi események megerősítették, az augusztus 3-án aláírt német-orosz egyezmény volt az elhatározás alapja a lengyel hadjáratra.

— Politikusok és katonai vezetők a háborukat előzményeik után ítélik meg. Seholysem olyan bizonytalan a logikai következtetés és seholysem olyan elhatározó erejű a tények uralma, mint éppen a háboruk okainak kutatásában. A legbiztosabb meg-

ítélési kiindulás itt a jövőre nézve a múltból lezárt tapasztalat. A világháboru bebizonyította, hogy a két fronton való harc tulajdonképpen bekezdést kívánt elérni, amely kimondottan katonai eredményein kívül a hátránnyal járt, hogy az ellenséges blokádot eredményeiben hatékonyabbá tette. A lengyel hadjáratban egy arcvonalon folyt a küzdelem és Oroszország nem vett részt a katonai műveletekben. Lengyelország leveretése után Kelet-Európában tág lehetőségek nyíltak meg az ellátás tekintetében, amely jórészt semlegesítette a blokádot.

— Valószínű, hogy a lengyel „fait accompli” tekintetében táplált meggyőződés is fontos szerepet játszott a jelenlegi európai konfliktusban, bár 1939. április óta ilyen téves megítélés bajosan volt elhíhető Nyugateurópa ismerőiről. A jövő történetírői, akik ma még ismeretlen dokumentumok alapján dolgoznak majd, minden bizonnyal feltárják az egész kérdés-komplexumot. Annyi azonban bizonyos, hogy a lassu francia-angol mozgósítás és az elégtelen kezdeti felkészülés tette lehetségessé, hogy kedvező körülmények között kezdődjék meg

A magyar leányok tömörülése a szeretet és segítőniakarás nemes útjait szolgálja

A Magyar Leányegylet vasárnap esti műsoros matinéja két órai tartamra zsufolásig megtöltötte a Magyar Ház nagytermét, ahol városunk magyar társadalmának minden osztálya képviselve volt. A királyhimnusz elhangzása után Várossy Margit mondtotta a megnyitó beszédet. Hangulatos szavakkal ecsetelte a Magyar Leányegylet szent célját, a segítőni akarást. Sokan vannak a segélyreszoruló és azért nem szabad a kéréseket ridegen elutasítani. Segíteni kell jóakarattal és abban a mértékben, ahogyan csak lehet. A magyar lányok tömörülése nemcsak szegény családoknak igyekszik segítséget nyújtani, hanem elsősorban kis magyaroknak az életbe való elindulásánál és beteges, gyenge magyar gyermekek egészségének feljavitásával foglalkozik. Szegény magyar anyáknak csecsemőik részére az egyesület vándorkosarat ad hat-nyolc hónapra, sok esetben örökre. Ez a vándorkosár helyettesíti a bölcsőt a hozzája tartozó gyermekkelengyével együtt. Évente huszonöt hét-tizennégy éves gyenge leánykát és ugyanannyi fiúcskát visz a leányegylet nyaralásra és három-három hétig gondoskodik róluk. Ezeknek a céloknak az érdekében fordul olykor a Magyar Leányegylet a magyar társadalomhoz, amely megértően mindig segítségére van és ezt a megértő támogatást kéri az egyesület a jövőre is.

A helyesléssel fogadott bevezető beszéd után megkezdődött a műsor, amelynek első számaként

a lengyel hadjárat, amely a mai és előreláthatólag a jövő háborujának a képét megmintázza.

— A hét hónapi téltelenség módot adott a szövetségeseknek, hogy csendben felkészüljenek, ami valószínűen az arcvonal másik oldalán is hasonló ütemben folyt. Ugy látszik, hogy most a két ellenfél katonai lehetőségeinek egyensúlyához érkezett, nem említve természetesen itt-ott tapasztalható felsőbbbséget, vagy gyengeséget. Ironside tábornok nyilatkozata azt látszik bizonyítani, hogy az angol vezérkarnak ez a meggyőződése.

— Ugy látszik, hogy ezután kezdődik csak a harc erkölcsi, diplomáciai, gazdasági és pénzügyi, valamint technikai és stratégiai téren az elsőbbség megvívására. Az idő a hadviselő felek szövetségese lett, de, hogy miként és kinek a javára fog dolgozni, előre nem tudható. A tények elsodró ereje azt bizonyítja, hogy háborút csak katonai győzelemmel lehet megnyerni.

Szakmáry Ilona zongoraművész nő pompás átérzéssel és remek technikával bemutatta Grieg egyik szép szonátáját. Szakmáry Ilonka saját száma után zongorán kísérte Pálffy Lili fiatal hegedűművésznőt, aki Hubay Jenő híres Csárdásjelenetét játszotta. Az ifjú művésznőt, aki különben már előnyösen ismert, remek hangulatot teremtett a Csárdásjelenettel, amelyet tüzesen adott elő. Várady-Szakmáry Erzsébet kedves-bájosan szavalta el Petőfi Sándornak Anyám tyukjai című versét, amely több egyszerű falusi életképnél, mert az édesanya iránti mélytelen szeretet csendül ki belőle és a szavalónő teljesen megérezte ezt a hallgatósággal. Két fiatal táncművésznő: Kristóf Márta és Takács Pipi remekül járta el Szender Klári zongorakísérete mellett Erkel Ferenc tánckettősét. Kassay Kató ének-művésznő Szakmáry Ilonka zongorakíséretére népdalokat énekelt. Előadásával beigazolta, hogy rövid itteni szereplése óta méltán lett a közönség kedvence. A közönség valamennyi szereplőnek bőségesen áldozott tapssal. A tetszésorkán hatása alatt Pálffy Lilinek, Takács Pirinek, Kristóf Mártának és Kassay Katónak ráadást is kellett adnia.

CORSO MOZGÓ

Csak 3 napig az év legszebb filmje

A halhatatlan keringő

Főszerepekben: Korjus Milica, Rainer Luise és Grarey Fernand. — Halhatatlan Strausszenével: legszebb keringők és dalok. Szenzációs Paramount-híradó premier: Hitler és Mussolini a Brenneren. Délután 3 órakor 17 lei.

Halálzsugyel

A nagy hóvihar következtében a Simplont két részben irányították Bucurestii felé

Hatalmas hóvihar tombol az országban

Bucurestiből jelentik: A közel tizenöt napig tartó tavaszi időjárást

országszerte viharos időjárás váltotta fel.

A fővárosban és mindenütt a tomboló vihar nagy károkat okozott, a vonatok nagy késéssel közlekednek.

Egyes vasútvonalakat a hófúvás teljesen eltakarta,

úgyhogy nagyobb létszámú munkás-csoportokat kellett a helyszínre kiküldeni a pályatest megtisztítása céljából. A Bucurestibe érkező vonatok késése 20—30 percet is elért. A Budapestről jövő Rapid négy órát, a chisinaui Rapid 80 percet, a carnautii Rapid 240 percet, a galatii gyors 100 percet, a cernautii gyors 130 percet, az oradeai (nagyváradi) személyvonat 100 percet késelt.

A Simplon két részben érkezett a fővárosba.

A hálókocsit az Arad—Teius (Tövis)—bucurestii vonalon, a vonat többi részét Turnu Severin felé irányították, ahol az utasok átszállással folytatták útjukat a főváros felé.

A hóvihar következtében a fővárosban a hó magassága elérte az 1 métert.

A Brasov (Brassó)—Predeal—sinaiasi országúton több gépkocsi megrekedt és valamennyit eltakarta a hó. A hóvihar következtében elszakadt a comarnici villamosvezeték és emiatt a Prahova völgyében lévő valamennyi klimatikus üdülőhely világítás nélkül maradt. Targovisteban és Dambovitamegyében 30 órán át tartott a hóvihar és a szélvész ereje olyan nagy volt, hogy a fákat tövestől tépte ki. A ploestii vasútvonal mentén számos táviróoszlopot kidöntött a szél.

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

12—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Ahány fűszál...

Ahány fűszál, annyi jóbarát,
annyi rokon hallatja szavát.

Mondják, egyre mondják a füvek
örömeiket és keservüket.

A napkeltét, a forró napot,
az estét, a fogyó harmatot.

Zizzen a zöld, szisszen az aszú,
jaj, de szép, óh, jaj de szomorú.

Megy az egyik, a másik marad.
Marasztalná mind-mind a nyarat.

Adjon Isten, kedves zizzenő!

Adjon Isten, szegény szisszenő!

PAKÓZDY FERENC.

— Német-francia fogolycsere. Bernből jelentik: A német és francia polgári foglyok kicserélésével kapcsolatban a Bund című lap azt írja, hogy az első csere során 120 német kerül vissza hazájába. A svájci Vörös Kereszt közbenjárására megindult fogolycsere során több ezer ember kerül vissza Német-, illetve Franciaországba. (Rador)

— Hatalmas tűzvész Falticeniben. Falticeniből jelentik: Vasárnap nagyarányú tűzvész pusztított, amelynek következtében 16 ház teljesen leégett. A tűz a Nathanson-féle olajgyárban keletkezett, ahol egy kazán felrobbant. A gyártulajdonos felesége és fia meghalt. A nagy szélviharban a lángok 16 házra áttértek, amelyek teljesen megsemmisültek. A tűz alatt több villanydrót is leszakadt és számos embert megsebesítettek.

— Leánya született az egyiptomi királynénak. Kairóból jelentik: A királynénak leánygyermek született, akit Tavzienek fognak nevezni. Az örömdetes eseményt 41 ágyúlovás adta hírül.

— Tovább árad a Tisza. Szolnokról jelentik: A Tisza és a Zagyva áradása tovább tartott és a szombati vihar súlyosította a helyzetet. Szolnokot jelenleg öt irányból fenyegeti veszedelem. A Tabán nevű városrészt víz alá került. Borsómegegye déli részében megkezdődött a Tisza apadása, a belvizek azonban nagy károkat okoznak. Tegnap este Szolnokon a helyzet némileg javult, de a veszedelem még nem múlt el.

(—) Felemelték a kövezetvámot. A város vezetősége értesítette a Kereskedők Egyesületét, hogy tegnapról kezdve a városi kövezetvámot ötven százalékkal felemelte. Ez a kövezetvám a vasuton és hajón érkezett árukra sujtja és különösen a bőrkereskedőket érinti érzékenyen. A város a kövezetvám emelését azzal indokolja, hogy a városi költségvetésbe a katonai szolgálatot teljesítő családjaiknak segélyezésére felvett tízmillió leies alap előteremtésére nincsen elegendő fedezete és különben is a kövezetvám megszabásánál a közigazgatási törvény által megengedett mértéket még a mostani emeléssel sem vette teljesen igénybe.

Az anya csodálatos ösztöne

Különös eset tartja izgalomban az angliai Cardiffot és környékét. Az egyik közeli majorban lakik John Harris gazdálkodó és a felesége. Egyetlen fiuk, Hubert, a légihadseregnél szolgál. A gazdálkodó és a felesége a kellemes tavaszi időben a verandán ült és egyszerre csak repülőgépzugásra lettek figyelmesek. Harrisné felnézett a felhőkbe és így szólt a férjéhez:

— Az az érzésem, hogy Hubert repül feletünk.

Két nőrokonuk tartózkodott a verandán, ezek mosolyogva fogadták ezt a kijelentést és megjegyzték, hogy az angol légi haderőnek sokezer gépe van, nem valószínű, hogy éppen ezen a gépen repül a fiu.

Pár percig nézték a gépmadarat, amely egyre bizonytalanabban keringett a felhőkben, majd néhány száz méternyire a majortól, hirtelen lezuhant. Az asszony felsikoltott:

— Egész biztosan Hubert ült benne! Ne is vitatkozzatok velem, az én anyai szívem megérezte a veszedelemet.

Miután a család meg akarta nyugtatni, valamilyen katasztrófa színhelyére siettek. A katonai repülőgépből akkor huzták ki a falubeli tüzoltók három halottját, köztük Hubert Harris repülőaltiszt holttestét.

Néhány órával később meg is érkezett a szülőkhöz a légügyi minisztérium értesítése, amely közölte, hogy a fiu gyakorlatozás közben lezuhant és meghalt.

(—) Előadás az új polgári törvénykönyvről. Ionescu Aurel egyetemi tanár ma este hét órakor a műegyetem Lalescu-termében a II. Carol polgári törvénykönyvről tart előadást. Az előadást a Marta Alexandru dr. királyi helytartó elnöklése alatt működő Banati Jogászegylet rendezi.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

— A fővárosi nemzetkisebbségi újságírók kulturális előadásai. A Nemzetkisebbségi Újságírók Egyesületének bucarestii csoportja jelentős szerepet tölt be a fővárosi nemzetkisebbségi közéletének új-jáélesztése terén. Ezt megmutatta a múlt hónapban rendezett nagysikerű bál is, amely Bucaresti magyarságának széles rétegeit hozta össze. Ezen felbuzdulva és egyben a clujji (kolozsvári) újságírói estélyek hatása alatt, a fővárosi nemzetkisebbségi újságírók elhatározták, hogy időnként kulturális estélyeket rendeznek. Az első irodalmi és művészeti estélyt április 20-án este kilenc órakor tartják meg a Strada Lipsicani 53 szám alatt levő Rox-színházban. Az estélyen Nyírő József és Kacsó Sándor felolvasásokat tartanak, Huszárné Borsy Piri Komjádi Béláné zongorakísérete mellett Ady-dalokat énekel. Szatmári Géza tenorista Tátrai Kornélia zongorakísérete mellett operaáriákat énekel. Szerepelnek ezenkívül Topser Richárd hegedűművész, Simon Ilonka primaballerina és a bucarestii magyar dalárda is.

Kristofcsák Ferenc

A római katolikus püspökség papi testülete elvesztette egyik tekintélyes, népszerű és hívei által a rajongásig szeretett tagját. Kristofcsák Ferenc Besenova-veche (Öbessenyő) plébánosa, a csanádi kerület esperese, tiszteletbeli kanonok, hetven esztendőskorában vasárnap reggel rövid betegség után örökre lehunyta a szemét. Kristofcsák Ferenc a zólyommegei Végles községben született és a középiskolákat Rozsnyón végezte. Hittudományi tanulmányok ra városunkba jött és itt szentelték pappá 1893. július 6-án. Négy különböző helyen való káplánkodás után 1897-ben került Öbessenyőre, ahol először káplán, majd megszakítással két ízben adminisztrátor, 1905-ben pedig — tehát harmincöt év előtt — plébános lett. Nagyon megszerette bolgár nemzetiségű híveit, akiknek kedvéért megtanult bolgárul. Bolgár nyelvre lefordította és kiadta a bibliát, bolgár nyelvű imakönyvet, katekizmust és számos hitbuzgalmi füzetet adott ki. Nemcsak községében, hanem az egész banati (bánsági) bolgár nyelvterületen rajongtak érte és a bolgárok apjának nevezték. Erdemei elismerésül 1909-ben esperes, 1925-ben pedig tiszteletbeli kanonokká lett. Temetése tegnap délután ment végbe Öbessenyőn. A szertartást Pacha Ágoston megyéspüspök végezte Waltner József dr. kanonok és a környékbeli papság segédletével. A be-szentelés után, amely a templomban ment végbe, Pacha Ágoston püspök meleg szavakkal méltatta az elhunyt érdemeit. Kristofcsák Ferencet hívei és más falvak bolgársága nagy tömegben kísérte utolsó útjára.

Az elisabetai (erzsébetvárosi) egyházközség megválasztotta új tanácsát

Az elisabetai római katolikus egyházközség vasárnap választotta meg száz tagú nagytanácsát. Egységes lista volt, amelyen ötven tagot a magyar, ötvenet pedig a német egyházközségi tagok jelöltek. A szavazás, minden zavar nélkül folyt le. Összesen százhárom egyházközségi tag adta le szavazatát és pedig kivétel nélkül valamennyi a változatlan egységes listára. Ennek alapján a jelöltek egyhangúlag bekerültek a nagytanácsba, amely a következő:

Andres Franz dr., Bambach Alfred, Baumhof Peter, Bieber Nikolaus, Bittenbinder Peter, Bodó Mátyás, Bohn Emil, Cseh Mihály, Cserny Ferenc, Czermák Lajos, Dean Mathias, Endres Franz, Feichter Heinz, Feiler Nikolaus, Frischmann Josef, Fodor József, Fuchs Jakob, Gazda József, Gámenczy István, Geiss Peter dr., Glatt Eduard, Gross Johann, Hagel Hangs, Heller István, Helfrich Ludwig, Herzog Peter sen., Hollinger József, Hornischer Pál, Kämpfer Jakob, Kanizsai Péter, Kindl Johann, Kisfaludy Ferenc dr., Klampfer Franz, Kleininger Peter, Kleitsch Josef, Knapp Martin, Kókay Károly, Kószó János dr., Krogloth Johann, Kun Ferenc dr., Kyri Jakob, Ladányi Kornél, Lang Georg, Lang Franz, Lang Josef, Laub Franz, Lenhardt Nikolaus, Litsek Ákos dr., Lovag Emil, Lőrincz István, Martzy Mihály, Mayer Hans, Mecher Johann, Mettler Engelbert dr., Michels Josef, Minges Stefan, Mocsáry Albert, Nothof Nikolaus, Oberst József, Oberst Zoltán dr., Ochsenfeld Michael, Oláh Sándor, Pálincás Aladár, Pollák Frigyes, Prandell Gyula, Rabong Michael, Rác Kálmán, Rehm Nikolaus, Retzsch Béla dr., Rohrer Károly, Sárka Gyula, Schäffer Fülöp, Schiff Béla, Schimmer István, Schmalder Hans, Schmidt Bernath, Schmidt Ernst, Schmidt Ferenc, Schmitz Mathias, Schütt Nikolaus, Schweiger Béla dr., Szappanos Gyula id., Szappanos Gyula ifj., Szánthó László, Szobolotzky Antal dr., Stanzei Edmund, Strauss Franz, Stumpfoll Dezső dr., Takács Kálmán, Till Hans, Tóth János, Ungvári Jenő, Városi Kálmán, Vince Géza, Walzer Nikolaus, Wätz Károly, Wittigayer József, Wollschütz Josef, Zádor Endre, Zobay Péter.

Az újonnan megválasztott száz tagú nagytanács április 28-án délelőtt féltizenegy órakor tartja meg alakuló közgyűlését, melyen megválasztják a huszonnégy tagú választmányt.

(—) Kérelem. A városi mozgóképszínházak igazgatósága felkéri a n. é. közönséget, hogy jegyeit idejekorán váltsa meg. A pénztárak naponta délelőtt 10 órától 12-ig vannak nyitva. Vasár- és ünnepeken délelőtt 10 órától kezdve egész napon át.

(—) Heen Katherine táncestje, melyet ma este hirdettek, a megfelelő érdeklődés hiánya miatt elmarad. A megváltott jegyeket a színházi pénztár visszaváltja.

(—) Halálozások. Meghaltak: Frey Emilia született Ioanovici hatvanhat éves állami nyugdíjas, Brauner Mária született Tarde ötvenhét éves, Löwi Lipót hetvenkét éves kereskedő, Klein József hetvennyolc éves magántisztviselő.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Krebs Anna, Szekeres István, Bálint Péter, Carabulia Traian, Smidegger Hermin, Kelemen Erzsébet Ildikó.

GYOGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Kedden, április 9-én a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Cetateaban a 10 Mai ucca 5 szám alatt levő Blumberg gyógyszer-tár.

Fabricaban a Traian téren levő Kigyó gyógyszer-tár.

Elisabetaban a Miron Costin ucca sarkán levő Merkler gyógyszer-tár.

Iosefinában a General Dragalina téren levő Craciun gyógyszer-tár.

Mehalaban a Corvin gyógyszer-tár és Chisodan Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Mozi

MŰSOR:

Kedden, április 9-én.

APOLLO: Az óceán lángokban (német film.)
CAPITOL: A bölcsődal (német film.)
CORSO: A nagy keringő (angol film.)

A malária Törökországban

Törökország, melyet régen „betegember”-nek neveztek, Kemal Atatürk vezetése alatt egy modern, virágzó ország lett. A latin betűk bevezetése óta az írástudatlanok száma rendkívül megesappant. A fátyol és nadrág viselését a nőknek megtiltották, bevezették az általános választójogot és az új főváros, Ankara, a modern és izléses építkezés mintaképe.

Az új Törökországban igen nagy gondot fordítanak a közegészségügyre is.

Az egészségügyi miniszter vezetése alatt hihetetlen eredményeket értek el. Ezt különösen a malária ellen indított harcnál állapíthatjuk meg. 1930-ban még óriási területek lakossága szenvedett ebben a betegségben. A miniszter kezdeményezésére egészen radikális intézkedéseket fogantatosítottak, hogy a helyzetet megjavítsák. Óriási mennyiségű kinint osztottak szét a lakosság között és a malária-moszkítókat kifirtására is mindent megtettek. Az eddig elért eredmény alapján már joggal mondhatjuk, hogy Ankarában ma már alig van malária.

A Népszövetség maláriabizottságának jelentéséből kitűnik, hogy a kinin a legjobb szer a malária leküzdésére és megelőzésére. A malária gyógyítására ezen bizottság napi 1—1.30 gram kinin vételét ajánlja 5—7 napon át, míg megelőzésére a malária-szezon tartama alatt napi 40 centigram kinin vételét elegendő. Visszaesések esetén ugyanez a kúra használandó. A bizottság jelentésében különösen hangsúlyozza, hogy a kinin használata nem igényel állandó orvosi felügyeletet. Más szintetikus készítményeknél viszont állandó orvosi ellenőrzésre van szükség.

(—) Elítéltek egy asszonyt, aki bosszút állt leánya csábítóján. Dakay József 22 esztendő kocsis elcsábította Rudolf János fuvaros leányát és amikor a szülők felszólították, hogy a leányt vegye feleségül, megszökött. Néhány hét múlva Rudolfné a gyárvárosi piactéren meglátta Dakayt, beszaladt egy üzletbe, kőszódát vásárolt és a maró folyadékot Dakay arcába öntötte. A kocsis ennek következtében elvesztette egyik szemét. A törvényszék tegnap Rudolf Jánosné három havi fogházra és ötezer lei kártérítés fizetésére kötelezte.

(—) A kihágási bírságok ügyében kitűzött árveréseket felfüggesztették. A pénzügyminiszter rendelkezése szerint — miként azt megírtuk — az adó, vám és szesz egyedarársági kihágási büntetéseket, ha azok az 1940. április elseje előtti időkből származnak, amennyiben a fél a törvényben megállapított kulcs szerint 1940. június 30-ig két-három százalékot lefizet, elegendik. Minthogy azonban egyes végrehajtó közegek ezekben a kihágási bírságokban árveréseket tűztek ki és ezzel súlyos nehézségeket okoztak a kereskedőknek, a kereskedők szövetségének vezetősége eljárta Mircu pénzügyi adminisztrátornál, aki nyomban intézkedett, hogy ezeket az árveréseket felfüggeszessék. A kincstár követelésének biztosítására azonban a foglalások érvényben maradnak.

(—) Reményi Rezső a hadirokkantak számára gyűjtött. Reményi Rezső dr., akinek már több ízben meggyűlt a baja a hatóságokkal, néhány hónap előtt a hadirokkantak számára gyűjtött. A gyűjtés megindításáról nem értesítette a hadirokkantak egyesületét, a gyűjtött pénzeket pedig saját céljaira használta fel. A törvényszék Reményi Rezsőt három havi fogházra és 2500 lei pénzbüntetésre ítélte.

(—) Öngyilkosság. Gataia (Gatalja) községben Zabos Mihály 56 esztendő gazdálkodó felakasztotta magát és meghalt. Tettének okát a vizsgálat fogja kideríteni.

(—) Orvosi hír. Popa Isaia dr. szabadságáról hazaérkezett és újból rendel bel., szív- és tüdőbetegeknek. Röntgen, electrocardiográfia és rövidhullám-kezelés. Josefina, Bonnaz-ucca 1. szám, szemben a josefini görög keleti templommal. Rendel délelőtt 8—10, délben 1—2 és délután 4—6 óra között. Telefon 27—84.

(—) Vendéglői zárórak Jimbolian (Zombolyán). A jimboliai főszolgabírósg rendelete értelmében az ottani összes vendéglők és korcsmák kötelesek este tíz órakor zárni. Kivételt képez öt nagyobb vendéglő, amely külön engedély nélkül éjjel kettőig nyitva tartható.

(—) Az ellisabetal Polgári Kör közgyűlése Bagyánszky János elnöklete alatt most volt. A különböző jelentések beszámoltak az elmúlt esztendő alatt kifejtett működéséről. A Polgári Kör temetkezési segélyosztálya egy év alatt 113.000 lei temetkezési járulékot fizetett ki. A közgyűlés a felügyelő bizottság tagjait, akiknek megbízatása lejárt, újból megválasztotta.

(—) Vendéglősök és kávéosok figyelmébe. A vendéglősök és kávéosok ipartársulata felhívja úgy városbeli, mint a környéken működő tagjait, hogy április 17-ig feltétlenül jelenjenek meg a társulat hivatalos helyiségében, I., Caruso ucca 3 szám, II. emelet. 1940 április elsejével ugyanis különböző pénzügyi intézkedés lépett életbe és szükségessé vált, hogy az ezekkel kapcsolatos végzendő teendőkről a kávéosok és vendéglősök személyesen kapjanak felvilágosítást. Az április 20-ig beterjesztendő különböző nyilatkozatok és kimutatások nyomtatványai az ipartársulat hivatalos helyiségében kaphatók.

A nagyvezérkar rendelete a motorkerékpáros schimbások bevonulásáról

Bucurestiből jelentik: A március 9-én kiadott 17. számú nagyvezérkari rendelettel kapcsolatban a nagyvezérkar a következőket közli:

1. A 17. számú rendelet negyedik pontja a következőképpen módosul: a motorkerékpárral bevonuló schimbások bármilyen gyártmányú motorkerékpárral bevonulhatnak.

2. A motorkerékpárral bevonuló a következő sorrendben kötelesek jelentkezni: 1940. április 30-ig az 1940-ik korosztályhoz tartozó ifjak, tekintet nélkül arra, hogy melyik katonai egységhez lettek beosztva. Április 30-ika után mindazok, akiket motorizált egységekhez osztottak be, vagy pedig olyan katonai egységekhez, amelyeknek jogukban áll motorkerékpáros schimbásokat besorozni.

Az erre vonatkozó kérvényeket vagy egyenesen a nagyvezérkarhoz kell benyújtani, vagy pedig az illető ezreden keresztül.

Palesztina — Spanyolország — Portugália és tengereitúra hölgyeknek és uraknak

elsőrendű exisztenciát

nyújtunk egy román szabadsalom képviselésének átadása és értékesítése által

Szakkiképzés Bucurestiben történik
Megkérdezések Hermann Leherer,
Gazdasági tanácsadó, Bucuresti,
Str. Biserica Enei 1. Telefon: 54734

Aranycsempésző nők

Moravica határállomáson a múlt év novemberében tetten érték Neulinger Jolán, született Lichttag és Handler Regina, született Lőb satumarei (szatmári) asszonyokat, akiknél két millió lei értékben felüli aranyat, különböző külföldi pénzt és csekket találtak. Az ügyességi fogházba szállították őket és megindították ellenük a vizsgálatot. Mindketten előadták, hogy Olaszországban élő rokonaikhoz igyekeztek, amit megtudott Satu Maren (Szatmáron) egy Goldenberg Árpád nevű férfi és az kérte őket, hogy a kaucuk tokba zárt értékeket vigyék Belgrádba. Goldenberg Árpádot keresték Satu Maren (Szatmárott), de nem találták. Az ítéletábla büntető tanácsa hétfőn ítélkezett a két csempésző felett. Mindkettőt hat-hat hónapi fogházra és egyenkint 15.000 lei pénzbüntetésre ítélték. Az enyhítő körülményekre való tekintettel azonban a büntetés végrehajtását három évre felfüggesztették.

— Holland katonák német területre tévedtek. Berlinből jelentik: Azzal a külföldön elterjedt hírrel kapcsolatban, hogy a németek elfogtak egy tíz emberből álló holland járőrt, illetékes helyen kijelentették, hogy a holland katonák tévedésből jutottak német földre, akiket azonnal szabadlábra helyeztek. (Rador)

Színház

Április közepén négy hetes prózai vendéjátékot tart a színházban a Thalia prózai és operettegyüttese

A Thalia minkét társulata, a prózai és az operettegyüttes — mint már jelentettük, — tíz nap múlva megkezdí négy hétre tervezett vendéjátékát a városi színházban. A Thalia előadásainak nálunk már nem kell reklám. Minden alkalommal meggyőződünk arról, hogy ez a színtársulat a legjobban összeválogatott, a világvárosi színházak legkitűnőbb és legfrissebb ujdonságait is felölelő műsorral érkezik hozzánk, s hogy az előadásokat elsőrendű színészi játék, teljes összetanultság és a legapróbb részletekre is kiterjedő, gondos kiállítás jellemzi.

Tavaszi vendéjátéka során a Thalia az alábbi ujdonságokat mutatja be:

Klotild néni (Vaszary Gábor és Losonczy Dezső több, mint 100-szor adott zenés vigjátéka.)

Mindenki lépik egyet (Mikszáth Kálmán híres regényének pompás vigjáték változata.)

Földiudulás (Kodolányi János sokszázszor adott nagyszabású színműve, az eredeti ormánysági díszletekkel.)

Germekkeresztesek (Lucian Blaga nagysikerrel adott drámája, a szerző jelenlétében, Sabin Drăgoi kísérelő zenéjével, Demian Tassy díszleteivel.)

Szülők lázadása (Jons Locher és Harsányi Zsolt világszerte nagy sikerrel játszott vigjátéka.)

Fenség, fizetek! Sommerset Maugham brilliáns vigjátéka, a legújabb világsiker!)

Ki gyereke vagyok én? Walter László 100 előadást megért zenés bohózata.)

Bombázlet (Vadady Albert, Ilnczky László és Fehér István dr. nagysikerű operett-ujdonsága.)

Handabanda (K. Halász Gyula, Kristóf Károly, Szilágyi László és Eiseemann Mihály hatalmas revüje.)

Pozsonyi lakodalom (Szilágyi László és Beck Miklós nagyszabású, páratlanul fényes kiállítású nagyoperettje.)

Velencei kaland (Szabados Árpád és Chilf Miklós eredeti zenés vigjátéka.)

Ez ujdonságokon kívül a következő felújítások szerepelnek a vendéjáték műsorán:

Kis gróf, Túl a Nagykrivánon, Piros bugyelláris, Sasfiók, Hazudik a muzsikaszó, Sárga csikó, Három a kislány, Aranymadár.

Nem kétséges, hogy ez a gazdag műsor, amelyet az ország legjobb magyar színészeinek tolmácsolásában mutat be a Thalia, egy hónapra a legmozgalmasabb és legmagasabb színvonalú magyar színházi életet fogja városunkban jelenteni. A vendéjáték megnyitó műsorát legközelebb ismertetjük.

Lehullott a rezgő nyárfa — a fabricai színházban

Ma kedden este harmadszor játssza a gyárvárosi magyar színház Erdélyi Lehullott a rezgő nyárfa című nagysikerű operettjét. Szerdán este közkiánatra megismétli a társulat Tóth Ede vasárnap este óriási sikerrel felújított Falurossza című népszínművét, hogy azok is megnézhessék, akik vasárnap este jegy nélkül voltak kénytelenek távozni a pénztártól.

A FABRICAI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Kedden este 9 órakor: Lehullott a rezgő nyárfa. (Operettujdonság.)

Szerdán este 9 órakor: Falurossza. (Népszínmű). Csütörtökön este 9 órakor: Nagy nevetőest (Várad Aladar és a Pererue duo felléptével.)

Pénteken este: Nincs előadás.

Szombaton este 9 órakor: Nyitott ablak. (Operett.)

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

= KÖZGAZDASÁG =

Összefoglaljuk az április elsejei adótörvényeket

Vallomások beadása: nőtlenségi adó: — április 30, adóamnesztia: — május 15.

Előző számainkban részletesen ismertettük az új pénzügyi év kezdetével életbelépett új törvényeket. A hozzánk beérkező érdeklődések indítanak arra, hogy olvasóink nagy táborát érdeklő három törvényt rövid összefoglalásban alább ismertessük. Ezek: a nőtlenségi adótörvény, a külvárosi házak adómentesítése és a kereskedői és ipari új adóamnesztia.

Az aggregényadóval kapcsolatban közöljük, hogy ezt csak azok a 25-ik életévüket betöltött nőtlenségi, elvált, vagy özvegy férfiak kötelesek fizetni, akiknek nincs törvényes gyermekük. Az aggregényadót az egyenesadó törvényben előírt elemi adó alá eső összes jövedelmek után számítják és hajtják be a következőképpen:

Azok, akiknek mezőgazdasági tulajdonból származó évi jövedelme 10—30 ezer lei között van, 2 százalékos adót fizetnek, 50.001—100.000 leiig az illeték 3 százaléka, 100.001—200.000 lei jövedelemnél 5 százaléka, 200.001—300 ezer lei évi jövedelemnél 12 százaléka, 500.001 leitől felfelé 15 százaléka. Azok, akiknek kereskedelemből, iparból és szabad foglalkozásokból származó jövedelmeik nem haladják meg az évi 18 ezer leit, egy százalékos illetéket fizetnek 18.001—60 ezer lei évi jövedelemnél az illeték 2 százaléka, 60.001—120 ezer lei jövedelemnél 3 százaléka, 120.001—300 ezer lei jövedelemnél 5 százaléka, 300.001—500 ezer lei jövedelemnél 7 százaléka, az 500.001 leinél nagyobb jövedelmek illetéke 10 százaléka.

Azok, akiknek fizetéséből, valamint fizetési adó alá eső tantiémekből és jelenléti díjakból származó jövedelme évi 10—30 ezer lei között van, 1 százalékos illetéket fizetnek, 30.001—100 ezer lei évi jövedelemnél az illeték 2 százaléka, 100.001—180 ezer lei jövedelemnél 3 százaléka, 180.001—240 ezer lei évi jövedelemnél 5 százaléka, 250.001—500 ezer lei jövedelemnél 7 százaléka, 500 ezer leit meghaladó jövedelemnél 10 százaléka.

Az alkalmi jövedelmek után a következő illetékek szedendők: évi 100 ezer lei jövedelemig bezárólag 5 százaléka, 100.001—300.000 lei jövedelemig 8 százaléka, 300.001—500 ezer lei évi jövedelemnél az illeték 15 százaléka.

Azok, akiknek beépített ingatlanból származó jövedelme évi 5000—20.000 lei, 2 százalékos illetéket fizetnek, 20.001—50.000 lei jövedelemnél az illeték 3 százaléka, 50.001—100.000 lei jövedelemnél 5 százaléka, 100.001—200.000 lei jövedelemnél 8 százaléka, 200.001—500.000 lei jövedelemnél 10 százaléka, 500.001 leit meghaladó évi jövedelem után 12 százaléka.

Azok, akiknek bárminő tőkeamatyjövedelme nem haladja meg az évi 50 ezer leit, 3 százalékos illetéket fizetnek, 50.001—100 ezer lei jövedelem után az illeték 5 százaléka, 100.001

— Öröklött részvények külön illetéke. Az április elsejei bélyegtörvény módosítás szerint az öröklés alapján szerzett, bemutatásra szóló részvények után felszázalékos évi illeték fizetendő minden évben. A részvénytársaságok kötelesek ezt az illetéket évenként beszédni. A fél százaléka a névérték után számítható. Azok a részvénytársaságok, amelyeknek mérlegét a közgyűlés április 1-ig jóváhagyta, ezt az illetéket május 1-ig tartoznak befizetni, míg azok a részvénytársaságok, amelyeknek mérlege április 1. után kerül közgyűlés elé, május végéig esz- közlik a befizetést.

—200 ezer lei jövedelemnél 10 százaléka, 200.001—300 ezer lei jövedelemnél 12 százaléka, 500.001 leitől felfelé 15 százaléka. Azok, akiknek kereskedelemből, iparból és szabad foglalkozásokból származó jövedelmeik nem haladják meg az évi 18 ezer leit, egy százalékos illetéket fizetnek, 18.001—60.000 lei évi jövedelemnél az illeték 2 százaléka, 60.001—120 ezer lei jövedelemnél 3

Házadómentesség

Sok kisembert érint az a törvény, amely a külvárosi házakat a falusi házak helyzetéhez hasonlítja és mentesíti a házadó alól. Ezt a kedvezményt a törvény különböző megszorításokhoz köti. Mentességet kaphatnak azok a kézimunkások, kisiparosok, kifizetésű alkalmazottak, özvegyek és árvák, akik sajátmaguk lakják a házukat, vagyis a ház nem hajt jövedelmet. Az iparosoknál a műhelyük nem lehet a házban, ha adómentességet akarnak. A házban két szoba, konyhánál nagyobb lakás nem lehet. Ha a tulaj-

donosnak évi 24 ezer leinél nagyobb adóköteles jövedelme van, vagy a ház évi 6000 leinél nagyobb bérösszeggel szerepel az adókönyvekben, nem jár az adómentesség.

Annak ellenére, hogy a törvény nem írja elő, ajánlatos, hogy mindazok, akik ezt a kedvezményt igénybe akarják venni, kérvényt adjanak be az adóhivatalhoz, vagy a pénzügyigazgatósághoz a házuk adó alól való mentesítése érdekében.

Kereskedők és iparosok adóamnesztiája

Vallomás benyújtása: május 15-ig

Végül a kereskedelmi és ipari jövedelmek után esedékes adókra vonatkozó új amnesztia-törvény fontosabb rendelkezéseit ismertetjük. A törvény lényege az, hogy az új költségvetési évre megfelelő emelésekkel átvitelezett kereskedelmi és ipari adók és pótdadók összegének ötven százaléka ellenében a kincstár elengedi a kereskedők és iparosok által 1940 március 8-ig eltitkolt, vagy be nem jelentett jövedelmek után ki nem fizetett adókat és a mulasztással járó összes bírságokat és büntetéseket. Ha a kereskedő, vagy iparos 1939-ben, vagy ebben az évben március 8-ig katonai összpontosításon volt, amit katonai igazolvánnyal bizonyított, a honvédelmi alap javára fizetendő megváltási összeg tizenöt százalékat elengedik neki. Azok, akik ezt a kedvezményt igénybe akarják venni, hogy a múltira vonatkozóan a kereskedelmi és ipari adó tekintetében mentesüljenek mindenféle ellenőrzéstől, május 15-ig adjanak be kérvényt az illetékes adóhivatalhoz, vagy a pénzügyigazgatósághoz. A kérvényben csak azt kell közölni, hogy

élni akarnak a törvény kedvezményével és hajlandók az idej egyenesadójuk 50 (esetleg 35) százalékat kifizetni. A kérvény alapján a pénzügyi hatóságok kiszámítják a fizetendő összeget, amelyet június 30-ig lehet befizetni. Ez alatt a 90 nap alatt egyetlen kereskedőnél és iparosnál sem tartanak ellenőrzést a múltbeli ügyletek és bevételek ellenőrzésére. Július elseje után a megváltási összeg befizetéséről szóló nyugta felmutatása mentesíti az érdekelteket az 1940 március 8-ika előtt eltitkolt jövedelem ellenőrzése és az eltitkolás következménye alól. Azt a kereskedőt és iparost, aki a kedvezmény kérvényezését, vagy a megállapított összeg kifizetését elmulasztja és július elseje után az ellenőrzés alkalmával megállapítják, hogy mégis voltak kereskedelmi, vagy ipari jövedelmei, melyeket nem vallott be, vagy amelyek után nem fizette meg annak idején a törvényes adót, az egyenesadó törvényben előírt büntetéseken kívül 100 ezer leitől egymillió leiig terjedő külön bírsággal sújtják a honvédelmi alap javára.

Az Erdélyi Bank 45. évi közgyűlését Bucurestiben tartotta

Az erdélyi Bank Mocsonyi Anton de Foen volt miniszter elnöklése alatt tartotta meg Bucarestben ez évi rendes közgyűlését a részvényesek élénk érdeklődése mellett. Harminchat részvényes jelent meg 269 ezer részvény képviselőiben.

Az igazgatósági tagok teljes létszámában jelentek meg. Ott voltak: Mitileanu Ion M., Conrad Ottó, Vásárhelyi János, Burilleanu Dimitrie M., gróf Bethlen Béla, gróf Kenéffy Gábor, Duca Gh. Grigore, Hargitay Bertalan, Zănescu Al., Popovici Mihail.

A közgyűlés dr. Schulz Hans gyárigazgató részvényes felszólalása után az igazgatóság által előterjesztett nyereség-felosztást lényegtelen

módosítás után elfogadta. Majd a sorsolás útján kiesett igazgatósági tagokat gróf Bethlen Béla, dr. Jelen Gyula, Popovici Mihail, Burilleanu Dimitrie M. személyében újra megválasztotta és kiegészítette az igazgatóságot dr. Podovszky Józsefnek, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatójának igazgatósági tagként való megválasztásával. Felügyelő-bizottsági tagoknak újra megválasztottak: dr. Kiss Mór, dr. Buia Ioan, Csegő János, dr. Illés Gyula, Mazucchi August, dr. Pordea Ioan és báró Rudnyánszky Lajos.

A közgyűlést követően az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagokat Mocsonyi Anton de Foen elnök vendégül látta a „Cina” különtermében.

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BÓNT?

A gyapju, pamut, vas és szörmeárúk repülőbélyegilletékének emelése

Be kell jelenteni a március 31-iki készleteket

A Monitorul Oficial április 5-iki száma közli azon minisztertanácsi napit, amely fel-emli a gyapjú, fém és egyéb cikkek repülőbélyegilletékét. Az emelés a következő árakra terjed ki (zárójelben közöljük az eddigi illetéket):

Nyerspamut 17.50 lei kg. (12), nyers flocco 17.50 (12), gyapot és vigonyafonal 13.50 (9), pamuthulladék, amelyből belföldön készül a vigonyafonal 2 (1.40), 4 cm-es floccofonalnál 30 százalékos gyapotvegyítéssel 13.50 (9), 4-15 cm. hosszú szálú flocco 12.50 (8.40), ha ugyan-ez ötven százalékos gyapotvegyítéssel bir, 7.30 (4.90), 15 cm-nél hosszabb szálú nyers flocco 9 (6), ugyanez 50 százalékos gyapjúvegyítéssel 3 (2), ugyanez 30 százalékos meghaladó pamutvegyítéssel 3 (2), importált mercerizált fonal 24.50 (16.30), belföldön mercerizált fonal 11 (7.30), pamutszövet belföldön mercerizálva 12.10 (8), fésült nyersjutta 0.60 (0.40), jutafomal 3.90 (2.60), sezálfonal és Manilla 1.50 (1),

importált gyapjúfonal 7.15 (4.90), természetes, fésült, inportált gyapjú 12.50 (8.40), más külföldi, vagy belföldi gyapjú 8.90 (5.90), gyapjúhulladék 8.90 (5.90), importált gyapjúszövet 1.80 (1.20) lei kg-ként.

Alpaca táblában 11.50 (8), drótfonal 25 (17), vastábla 57.50 (38) kg-ként.

Szörmek 1.75 (1.20) százalék, amely belföldön a számlaösszeg, behozatalnál a forgalmi kö-zépérték után számítandó. Elemekhez használt szénrúd 30 lei (20) kg-ként.

Az ezen cikkeket előállító gyárak és importörök tartoznak a március 31-iki készletet be-jelenteni és a különbözeti összeg, amely a készlet után mutatkozik, három havi részletben fi-zetendő. A pamutnál a március 10-iki készletet veszik alapul, amely a március végéig beállott vételek hozzáadásával és az eladások levonásá-val módosul.

— A második évnegyed importkérvényei. Az importengedélyeket a második negyedévben az új külkereskedelmi rendszernek megfelelően adják ki. Az importkérések beadásának határ-idejét még nem állapították meg. Erre csak ak-kor kerül sor, miután megállapították a máso-dik negyedévben behozható árumennyiséget az első negyedévi export alapján keletkezett disz-ponibilitásból.

— Gabonaneműek exportrepülőbélyeg ille-téke. A repülő-alap bizottsága április 1-től kez-dődően egy ezrelékes repülőbélyegilletéket ál-lapít meg minden mezőgazdasági termékre, ki- véve a búzát és búzalisztet, ha azt közvetlen a termelő, vagy a Nemzeti Szövetkezeti Központ, mint az állam megbízottja exportálja. Az áprí-lis 1. óta exportált gabonaneműekre utólag/be-szedik az egyezrelékes illetéket.

A Magyar Gazdasági Egylet közleménye

Az idei év

gazdasági munkaterve

(Befejező közlemény.)

A cukorgyártól távolabbi vidékeken, ahol a répatermelés szállítási nehézsége miatt nem in-dokolt, a kimaradt búzaterületeken a kender-termeléssel is meg lehet próbálkozni, ha az ér-tékesítésre kedvező alkalom kínálkozik és ha jó erőben lévő (lehetőleg frisztrágyás) föld áll ren-delkezésre.

Végül mindenütt célszerű lesz ezeken a ki-maradt területeken takarmánynövényeket ter-melni. Ezek közül az idén a zabosbükkönynek nagyobb lesz a becsülete, mint máskor, mert zöldtakarmánynak korábban lehet felhasználni, mint más, tavasszal vetett pillangósvirágú nö-vényeket és mert jó búzaelővetemény, már pe-dig a búzának a világhelyzet és az idei termő-terület megcsökkenése miatt valószínűleg jó ára lesz.

A zabosbükkönynél is korábban kaszálható zöldtakarmányt ad a fehér mustár, tehát ott, ahol takarmányhiány van, ennek a termelését is célszerű megpróbálni. Egy baja van: hogy a bol-hák gyakran károsítják szárazabb vidékeken.

Ha csak lehetséges, minden területet be kell vetni. Ez természetes. De lehetnek olyan árvíz-járta, vagy más okból nehezen megművelhető területek, továbbá olyan vidékek, amelyeken a kedvezőtlen munkáviszonyok miatt a megké-szt munkákat az egész területen rendes módon elvégezni nem lesz lehetséges. Ezeken a vidéke-ken mint utolsó szükségrendszabályhoz, a fe-kete ugar tartásához lehet folyamodni. Ez alatt nem műveletlenül hagyott és legelő állatokkal egész nyáron át tapostatott parlagokat érte, hanem rendesen és többször megszántott és bo-ronált pihenő területeket, amelyeknek követ-keztében ősszel könnyen és jól megművelhő.

A Magyar Általános Hitelbank romániai fiókjai beolvadnak az új Általános Hitelbank romániai cégbe

A Consum jelentése szerint a Legfőbb Banktanács március 27-iki ülésében hozott ha-tározatával engedélyt adott arra, hogy Általános Hitelbank Rt. cég alatt Brasov (Brassó) székhellyel, 100 millió lei alaptőkével és 15 millió lei tartalékkal, bankrészenyitársaság alakuljon.

Az Általános Hitelbank Rt. 100 millió leies részvenytőkéjéből a Magyar Általános Hitel-bank Budapest 700 részvenyt 70 millió lei értékben, a Banca Comerciala Romana S. A. Bucu-resti 160 részvenyt jegyzett 16 millió értékben, míg a többi 14 millió leit a Hitelbank romániai iparvállalati jegyezték le.

Az első igazgatóság tagjai: dr. Nicolae Zigre ügyvéd, volt miniszter, Bucuresti, Alexan-

aru Ottulescu ügyvéd Bucuresti, Ioan C. Mari-nescu, a Concordia S. A. R. vezérigazgatója, Io-nel Pop ügyvéd Cluj, Ioan C. Maior képviselő, a Prima Ardeleana Biztosító igazgatója Cluj, Kállay Rudolf, a Magyar Általános Hitelbank ügyvezetője Budapest, Scitovszky Tibor volt mi-niszter, a Magyar Általános Hitelbank igazgató-ságának tagja Budapest, dr. Mándy Lajos, a Magyar Általános Hitelbank ügyvezető igazga-tója Budapest, Bánffy Dániel nagybirtokos Ciuguzel, Teleki Ernő nagybirtokos, a Nemzeti Ujjászületés Frontja legfőbb tanácsának tagja. Az igazgatóság elnöke dr. Nicolae Zigre, alelnö-kei Scitovszky Tibor és Kállay Rudolf.

A szesz új ára

A nem monopolszesz ára is emelkedett

Az 1940. április 1-én életbe lépett nemzet-védelmi rendkívüli adók sorában a nem monopoli-zált szesz italok, a sör, importált bor és a pezsgő fogyasztási adója is emelkedett.

Ezzel kapcsolatosan a szeszmonopol igaz-gatósága a házi használatra szánt szesz és a pálinka, valamint a likörgyártási szesz árát is felemelte.

A monopolszesz ára nagykereskedők részére literenként 127.50 lei, kik azt 129.50 leiért adják az italmérőknek, míg a fogyasztók részére meg-állapított eladási ár 136 lei.

A pálinka ára ugyanezen viszonylatokban 47.50, 48.50 és 54 lei, literenként 2 lei repülő-bélyeg hozzáadásával.

A rum- és likörgyárak részére a szesz ára 100 fok 128.50 leiben lett megállapítva, mely-hez hozzáadatik: 2 százalék eladási illeték 22.57, forgalmi adó 11, nemzeti repülőalap-illeték 10, szindikátusi illeték 2, befizetendő összesen 100 literfokonként 154.07 lei.

Ezenkívül még a rum- és likörgyárosok li-terenként fizetnek 23 lei forgalmiadó általányt és a számlák értéke után 3 százalék repülőbé-lyegilletéket.

Az ipari célokra használt szesz árai a kö-vetkezők:

Illatszerek, sóborszeszek stb. gyártására használt szesz 87.50 lei literfokonként.

Kórházak részére használt szesz ára: állami kórházak részére 52 lei, magánkórházak részére 80 lei. A kloroformmal denaturált szesz állami kórházak és laboratóriumok részére 47 lei, ma-gánkórházak részére 66 lei.

Magánévigyszentárak részére kiszolgálta-tott szesz 75 lei.

Robbanó anyagok gyártásához használt szesz ára 36 lei.

Mindenzen árakhoz 2 százalék eladási ille-ték járul. Az importált külföldi liköröknel a Monopol a bruttó súly után 100 lei rendkívüli illetéket szed.

Cognac gyártására felhasznált borpárlat külön illeteke 50 lei.

A pénzügyminisztérium rendelkezése sze-rint a március 31-iki szesz- és borpárlatkészle-tek a nagybani raktárakban és mindazon gyá-rakban felveendőek voltak, amelyek finomított, vagy denaturált szeszt mint nyersanyagot hasz-nálnak. Az így megállapított mennyiségek után az új és régi ár között mutatkozó különbözethez megfelelően kell kiszámítani azt az összeget, melyet a nevezett raktárak és gyárak 1940 áp-rilis 30-ig befizetni kötelesek.

O
P
E
R
A
B
Á
L

O
P
E
R
A
B
Á
L

legközelebb a CAPITOL moziban

tők lesznek és a jövő évben nagy búzatermésrel fogják meghálálni a beléjük fektetett munkát.

Attérve a kései kitavaszkodásból következő munkatorlódás, illetőleg munkahiány kérdésére, ebben a tekintetben a következő rendszabályokkal segíthetünk magunkon:

Ne terjesszük ki a sok kézimunkát igénylő növények területét a más években betartani szokott terület fölé. Több hasznot várhat úgy az egyes gazda, mint az ország gazdasága kisebb, de jó megművelt területektől, mint nagyobb, de gyenge műveléssel megdolgozott tábláktól. Éppen csak az őszi vetésterületének csökkentéséből következő júliusi munkaleapadás kihasználására lesz indokolt az ebben az időben kapálást igénylő növényeket nagyobbterületen beállítani. Így különösen az árvízjárta, későn bevethető táblákon célszerű lesz korai keményszemű kukoricafajtákat vetni, amelyek sűrűbb sorokban, kisebb növénytavolságra vetve, májusvégi vetés után is jó termést adhatnak.

A kukoricákat vessük négyzetbe, hogy a kapálások nagy részét lókapákkal végezhessük. A gazdakörök gondoskodjanak arról, hogy községeikben elegendő számú lókapu álljon rendelkezésre. A négyzetes műveléshez szükséges sorhúzó taligák elkészítése és kiköcsönzése is a gazdakörök feladata. A négyzetes vetéshez alkalmas olcsó kézi vetőgépet legközelebb ismer-tjük.

Egy másik, sok munkát igénylő és sürgősen elvégzendő termelési ág: a szena- és takarmánybetakarítás. Ezt a munkát nagyon meggyorsítják a kaszálógépek, amelyeknek közös beszerzése szintén gazdákori feladat. A lógereblyéket már jóformán mindenütt ismerik és használják. Új dolog azonban a GAZDA hasábjain és Gazdanaptárunkban ismertett szénaszárítás svéd módon, amelynek két nagy előnye van: hogy esőben is gyűjthetünk és hogy az ilyenkor gyűjtött és drótállványra feleltett zöld takarmány minden további forgatás nélkül esős időben is kifogástalan szénává szárad és a régi módszerű szénakészítés mellett forgatásra és gyűjtésre fordított időt így egyéb sürgős teendőinkre használhatjuk fel. Egyedüli hátránya a drót és karó aránylag magas beszerzési költsége.

A nyári sürgős kézikapálások és sarabolások a gyors és jó munkát végző Sack-féle RAPID-kapákkal és a Wolff-féle kézi eszközökkel intézhetők el legjobban. Igen ajánljuk, hogy minden gazdákör szerezzen be néhány ilyen eszközt, hogy tagjai megismerjék ezeket az időt és fáradságot kímélő kitűnő gyártmányokat. A beszerzés dolgában készséggel állunk gazdaköreink rendelkezésére.

Sok gazdának fő a feje mostanában a takarmányozási gondoktól. A tavalyi takarmánytermés sok helyütt gyenge volt. Abból is le kellett adni sokhelyütt nem csekély mennyiségeket. Az októberi rendkívül kiadós esőzés a kazlak tetejét mélyebben áztatta be, mint rendesen. A bevermelt répa, burgonya nagy része megfagyott a földtakaró alatt. A kitavaszkodás későn jött, a növényzet fejlődése el van maradva.

Ahol lucerna- és löherevetések vannak, ott még aránylag könnyű a helyzet. De ahol ez a két korán használható növény hiányzik és ahol sem őszi keverék, sem takarmányrozs nem pótolja a hiányt, ott a gazdák minden igyekeztekorán használható zöldtakarmánytermelésre kell, hogy irányuljon. A fehér mustárról és a zabosbükknövényről már említést tettünk. Ezek a legkorábban felhasználhatók. Ezek után a korán vetett csalamádé következnek, amely növény az idén talán nagyobb helyet fog elfoglalni földünkben, mint rendesen és termésének egy része zombolyai módon a föld felett besavanyítva, alkalmas arra, hogy a takarmányrépát pótolja a téli takarmányozás idején. Nem ad annyi munkát, mint a répa, betakarítása aratás utánra esik, amikor a gazda jobban is ráéér.

Besavanyításra még alkalmasabb a rendesen sűrűbb sorokba vetett és kapált kukorica, amelyet akkor vágnak le és savanyítanak be felszeccskázva, amikor a csövek már teljes érésben vannak. Ez a munka is az aratás és vetőmunkák közé esik.

Amerikában napraforgót is szoktak besavanyításra termelni. Ez a takarmány állítólag igen kedvező hatással van a tehének tejelésére. Korábban fejlődik, mint a kukorica, de sajnos, zölden aligha eszi szívesen a jószág. Legfeljebb a tányér kifejlődése előtt.

Ahol a zöldtakarmányozás megindulásakor is szűkében vannak a zöldnek, ott azzal segíthetnek a bajon, hogy szalmával keverve megszeccskázzák. Végül olyan gazdaságok is lesznek, ahol olcsóbbnak fog bizonyulni a szemes abraktakarmányok vásárlása, mint a hiányzó szalastakarmány beszerzése. A brakkal a szalastakarmány nagy részét pótolhatjuk

SPORTSEMÉNYEK

Hatalmas hóvihár miatt elmaradtak a fővárosi nemzeti bajnoki mérkőzések

Az AMEFA veresége Resitán (Resicán). — Döntetlen a Ripensia - Kárpát FC mérkőzés

A nemzeti bajnokságban vasárnap mindössze három mérkőzést játszottak le, mert a Bucurestibe kisorsolt Rapid FC — Victoria és Juventus—CAMT mérkőzés a főváros felett elvonuló hatalmas hóvihár miatt elmaradt. Az AMEFA Resitán (Resicán) játszott, ahol az UDR csapatától vereséget szenvedett. A Ripensia döntetlent ért el Baia Mare (Nagybányán), ahol a Carpat FC volt az ellenfele. A Venus simán nyerte a Gloria CFR elleni mérkőzést és így továbbra is megőrizte vezetőhelyét a bajnokságban.

Carpat FC — Ripensia 2:2 (1:1)

A két csapat heves küzdelmet vívott és ennek során megosztották a bajnoki pontokon. A Ripensia jó játékkal ki tudta egyenlíteni a honi együttes által élvezett hazai pálya előnyét és ilyenformán sikerült egy pontot elhozni. Változatos játék után kavardás keletkezik a Carpat FC kapuja előtt és a szemfüles Beek hálóba nyomta a labdát. Ezt Szőke hamarosan kiegyenlítette. Szünet után nagy harc indul meg a győztes góler és Hange átadásából ugyancsak Szőke szerez gólt. Dobay elhuz Holzmann mellett és hatalmas lövéssel kiegyenlített.

UDR — AMEFA 2:0 (1:0)

A mérkőzésről és a játékról általában megállapítható, hogy a honi csapat megérdemelte nyerte meg a bajnoki pontokat, mert sokkal lendületesebben és célratörőbben játszott ellenfelénél. Ezzel szemben az aradi csapatban a fedezetsor ezúttal gyengén szerepelt, ami véglegesen eldöntötte a mérkőzés sorsát. Egyénileg Gerold játékát lehet kiemelni, aki végig önfeláldozóan védett. A védelemben Slivat is elfogadhatót nyújtott. A fedezetsorban viszont csak Szurdí volt az egyetlen, akit meg lehet

dicsérni. A csatársorban csak Igna és Batrin voltak veszélyesek, de ők sem csinálhattak semmit, a belsők tehetetlensége miatt. UDR főlény alakul ki és ennek során Spielmann 30 méteres lövése jut a hálóba 1:0. Slivat tizenegyes büntetőt vét, amelyet azonban Zsizsik mellé rug. Szünet után az aradi csapat belefekszik a játékba de újabb gólt mégis a honi együttesnek sikerült elérnie. König átadásából Zsizsik beállította a vége eredményt.

Venus — Gloria CFR 2:0 (0:0)

Nagy viharban és állandó havazás közepette játszott a két csapat. Az első féldőben a lövéseket nem kísérte szerencse, míg szünet után a kitűnően szereplő Orza kétszer egymásután eredményes. A bajnokcsapat majdnem végig tíz emberrel játszott, mert Humis már az első féldő hetedik percében megsérült és kiállott.

Unirea Kupa-mérkőzések. Az Unirea Kupáért vívott ifjúsági mérkőzések során az aradi ifik vasárnap legyőzték Petrosani (Petrosény) ifjúsági válogatottját. Egyéb Unirea-kupa mérkőzések: Timisoara (Temesvár) — Resita (Resica) 2:0, Sibiu (Nagy-szeben) — Brasov (Brassó) 4:4, Cernauti — Cluj (Kolozsvár) 1:0, Braila Bucuresti 3:2, Chisinau — Iasi, utóbbi meg nem jelenése miatt elmaradt. Oradea (Nagyvárad) — Satu Mare (Szatmár) 2:0.

A nemzeti bajnokság állása:

Venus	16	11	1	4	46:15	23
Rapid FC	15	8	5	2	46:20	21
Sp. Studentesc	16	6	8	2	36:28	20
UDR	16	5	8	3	27:25	18
U. Tricolor	16	6	4	6	23:26	16
Ripensia	16	6	4	6	25:28	15
Carpat FC	16	6	3	7	26:29	15
CAMT	15	6	3	6	23:33	15
Gloria CFR	16	6	1	9	15:43	13
Juventus	15	3	6	6	27:28	12
AMEFA	16	6	0	10	24:31	12
Victoria	15	2	3	10	12:26	7

A temesvári bajnokság során a CFR—Progresul 4:1, a Fratelia—Vulturii 7:1, a Politechnica—Kadima 2:1 arányban mérkőzött.

Sport—Foto—Optic
A legolcsóbb sportcikkek és azok javítása
A. M. Mülley-nél
TIMISOARA
I., Str. Solderer 11.

Chinezul-Ilsa — CFR Simeria

4:2 (1:1)

Végre megszületett az első tavaszi győzelem, a melyre a szurkolók tábora várt, csak kevesen voltak tanui a megérdemelt győzelemnek, melynek oka a hirtelen leromlott időjárás volt. A Chinezul mindvégig jobban játszott és 75 percen peresztül támadásban volt, mikor is a Simeria csapata teljesen alárendelt szerepet töltött be, mindennek ellenére a mérkőzés kimenetele a második féldő közepéig nyílt volt, mikor is a Chinezul 3-ik gólya után a Simeria együttese kénytelen volt megadni magát sorsának.

Hideg esős időben Simeria-támadással indul a mérkőzés és már az első percben alkalma van Leitersdorfnak Csányi fejését védeni. Utána Chinezul támadás és Bajusz nagy lövését Nemes védi. A 4-ik percben Thierjung kapu fölé emeli a labdát, majd pedig Molnár félpályáról rugott kitűnően ívelt szabadrugása veszélyeztette Nemes kapuját. Nagy Chinezul főlény van, a 7-ik percben Bajusz bombája a tömörülő védelemben akad. A Simeria kapuja nem tud felszabadulni, viszont a Chinezul támadásai egyre erősbödnek, amelynek eredménye a 9-ik percben egy korner. Csapó a labdát szépen ívelni pontosan a 11-es pont elé, ahol Wetzler felugorva a labdát pompásan a háló felső jobb sarkába fejelte. (1:0) A 15-ik percben Losonc 3 méterről hibáz, majd Wetzler 20 méteres nagy lövését a kapus nehezen menti kornerre. Bombázás alatt áll a Simeria kapuja, de az eredmény nem változik, az állandó nyomás sok tacesot és korner eredményezett. Az első veszélyes Simeria támadás a 21-ik percben fut, amelyet a bekkek tisztáznak, közvetlenül utána pedig Stoikovits ment egy veszélyes támadást. A 25-ik percben Molnár szabadrugása alig kerül el a kaput, utána Thierjung 5 méterről kapu fölé emeli a

labdát. A játék képe a 40-ik percig nem változik, amikor is Simeria támadás bontakozik, a szélső lefut, majd futtában kapura lö, Molnár fejjel akarja akadályozni a labda útját, ami nem sikerült, Leitersdorf véd, a kezéből leeső labdát a gólvonal felé tartó Stoikovits el akarja rugni, de rugás közben elesik és még jobban a kapuba segíti a labdát. Tipikus peches Chinezul-gól.

Simeria támadással indul a második féldő is és már az első percben Leitersdorfnak alkalma van védeni. A lila játékosok megzavarodtak és több veszélyes helyzet adódik, melyeket csak nehezen tisztázza a védelem. A 10-ik percben Jurcát senki nem fogja, már egyedül áll a kapussal szemben, de lövés helyett 5 méterről bead, amit Czégény a kifutó kapus mellett góli értékesít. Sorozatos Chinezul támadások következnek, de szögletugásoknál egyebet nem érnek el. A 11-ik percben ismét felnyomul a Simeria és több veszélyes támadást vezet, de a kitűnő Molnár mindent ment. Később Stoikovits helyrehozza hibáját és egy már gólnak látszó helyzetet ügyesen tisztáztott. A rövid lélegzetű Simeria támadások után ismét a Chinezul lendül támadásba, melynek eredménye a 17-ik percben a Wetzler, Thierjung és Losonc összjátékából szerzett gól (2:2) a 19-ik percben Ebinger lövését Gábor kézzel menti, a megítelt 11-est Thierjung küldi rendeltetési helyére (3:2), majd a 42-ik percben Ebinger beadásából Losonc lö gólt, mellyel be is állította a végeredményt (4:2). A győztes csapat játéka jó benyomást keltet, különösen jók voltak: Molnár, a fedezetsor, Csapó és Ebinger. A Simeriánál Nemes, Czégény, Csányi és a bekkek.

Döntetlenül végződött a német-magyar válogatott mérkőzés

Németország—Magyarország 2:2 (2:2)

Válogatott mérkőzés Berlinben. Magyarország és Németország válogatott csapatai vasárnap délután ütköztek meg a berlini Sportstadionban. A mérkőzést, amely mindvégig sportzerű keretek között zajlott le, közel 100 ezer ember nézte végig. A magyar válogatott csapat a következő összeállításban játszott a német fővárosban: Csikós—Pákozdy, Bíró—Király, Sárosi III., Balogh—Kincses, Sütő, Toldi, G. Tóth, Kalocsay. Alig indult el a játék és a német csapat azonnal támadásba lendült. A támadás eredményeképpen Gauer megszerezte a vezetést. A német csapat nem sokáig örülhetett azonban a vezetésnek, mert Toldi Géza közlőre kiegyenlített. Változatos játék alakult ki és a vezetést leszállásból Binder a német csapat részére szerezte meg. Már úgy látszott, hogy az eredmény az első félidőben nem változik, amikor Sárosi Béla hirtelen, messziről küldött lövéssel kiegyenlített. A második félidőben hihetetlen lendülettel küzdenek a csapatok, de a győztes gólt egyiknek sem sikerült megszerezni.

Gazdasági közeledés a Szovjet és Svédország között

Stockholmból jelentik: Kolontay asszony, a Szovjet stockholmi követe, látogatást tett Günther svéd külügyminiszternél. Tekintve, hogy Günther éppen akkor tért vissza a svéd kamara külpolitikai bizottságának üléséről, először azt hitték, hogy a szovjetkötet kihallgatása a szövetségesek ismeretes jegyzékével áll kapcsolatban. Hitelt érdemlő forrásból úgy tudják, hogy a megbeszélések kizárólag a svéd-országi gazdasági kapcsolatokat érintették. Oroszország az orosz-svéd kereskedelmi forgalom növelését szeretné és új gazdasági egyezmény megkötésére tett javaslatot. Stockholmiban megerősítik azt a hírt, hogy a közeli napokban svéd gazdasági bizottság indul Moszkvába. (Timpul.)

Hirdessen a Déli Hírlapban

TENGEREK RABJA

Írta: RÉVAY GÉZA

A Déli Hírlap eredet regénye.

Utánnomás tilos.

— Na, na — csillapította Gloupachek az önéretes háborgást. Dehogy maradsz itt, majd, hogy egy ilyen tinglis-tanglis lány szedje el tőlünk a legjobb embert... Jure már öreg, Petár is nem tudom, hogy marad-e a hajón... Még hajómester lehetsz, csak nem kell nekivadulni attól a két copftól, másnak is van olyan szeszű szeme... Talán nem tud majd hegedülni, de hát... ez az első lány, akit hegedülni látok és ahhoz, hogy egy lány jó legyen, kedves, szerelmes és el tudja feledtetni a tengeren töltött napok sivárságát... nem is nagyon kell hegedülni tudni.

— Borzasztó cinikus, Signor, de azért én még is maradok... Figyeljen ide, majd ha együtt játszunk, kicsoda tapsot fogunk kapni és milyen szépen néz olyankor rám Valy...

És megisméltődött az előző est minden komédiája. Onkel Fritzet megint leitatták, nem is nagyon kérte magát az öreg, hanem számolatlanul fogyasztotta a poharak tartalmát. A Patron elégedetten dörszölte a kezét, megint nagy számlát remélt és túlaradó kedvességgel hordta az italt. Hála Gloupacheknek és a jelenlévők nagy bánatára, elmaradt a rundó, a nyakra-főre itatás, de azért még így is elég szeszt fogyasztottak el ahhoz, hogy duhaj nekieseredés legyen a szolidnak indult mulatságból.

Tizenegy óra felé rosszabb szünet következett. Akkor a fiu elcipelte magával a lányt egy távolabbi asztalhoz, odaültette magával szemben, két markába fogta az egyik kezét és nézte.

Nézte és azon gondolkodott, hogy mit mondjon.

Szörnyen üresnek és elkopottnak talált minden szót, ami megfordult az agyában. Százszor — nem ezerszer — mondot: el már efféle mondókat és az mind úgy kezdődött: Szeretlek.

Most nagyot és merészet gondolt és miközben erősen nézett a lányra, megfordította azt a millőszor koptatott szót és hirtelen-váratlan azt kérdezte Valytól:

— Szeretsz?

— Aber wo? — húzta el a száját a lány, még nevetett is hozzá.

KEDD, APRILIS 9.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Mandolin ötös. 14: Rádióújság. 14.20: Énekhangverseny. 14.40: Suchici Doina román dalokat énekel. 15: Rádióhírek, közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: XVII. századbeli francia zene. 19.55: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.05: Előadás. 20.20: Énekhangverseny. 20.45: Rádióújság. 21: Szimfonikus zenekari hangverseny. 21.40: Híres énekesek lemezei. 22.10: Rádióújság, sport. 22.30: Kézzongorás jazz. 22.55: Haydn zene hanglemezekről. 23.45: Idegennyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Barabás Miklós. Előadás. 11.45: Divat. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Tánczenekar. 15.30: Hírek. 16: Piaci árak. 17.15: Háztartási tanácsadó. 17.45: Hírek, időjelzés, időjárás. 18.15: Csorba Gyula cigányzenekara. Közben: 18.50: Édes anyanyelvünk. 19.15: A távoli világok táncai. Előadás hanglemezekkel. 19.45: Furka Gizella zongorázik. 20.15: Hírek. 20.25: Új angol költők. A verseket elmondja Várkonyi Zoltán. 21: Szalonzenekar. 22.15: Farkas Béla és cigányzenekara. 22.40: Hírek, időjárás. 23.10: Hangversenyzenekar. 24: Hírek idegen nyelveken. 24.20: Magyar- és külföldi tánclemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.15: Ruszin népdalok. 18.45: Francia nyelvoktatás. 19.45: Mezőgazdasági félóra. 20.25: Klasszikus hanglemezek. 21: Hírek. 21.35: Találkozás a technikával. Előadás. 21.55: Hanglemezek. 22.55: Időjárás. 23: Farkas Béla és cigányzenekara.

SZERDA, APRILIS 10.

Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, időjárás, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Könyv zene. 13.20: Időjel-

zés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A Kreutzer együttes hangversenye. 14: Rádióújság. 14.20: Hanglemezek. 15: Rádióhírek. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: XVIII. századbeli francia zene. 19.55: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.15: Előadás. 20.25: Ének hangverseny. 21: Szlav táncok. 22.10: Rádióújság, sport. 22.30: Haydn művek lemezekről. 23.45: Idegennyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Deák Ferenc szállása. Felolvasás. 11.45: Mátyás királyról. Előadás. 13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Rácz Béla cigányzenekara. 16: Piaci árak. 17.15: Gyermekdelután. 17.45: Időjárás, hírek. 17.15: Dalárdahangverseny. 18.45: A százéves Nemzeti Zenede. Előadás. 19.10: Szalonzene. 19.40: Édes anyanyelvünk. 20.15: Hírek. 20.25: Az Opera előadásának ismertetése. 20.30: Turandot. Opera 3 felvonásban. 21.10: Külügyi negyedóra. 22.15: Hírek. 23.30: Budapest II. 24: Hírek idegen nyelveken. 24.20: Gáspár Lajos cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.45: Balya Ibolya magyar nótákat zongorázik. 19.45: Olasz nyelvoktatás. 20.30: Medveczky Béla elbeszélései. 21: Hírek. 21.25: Bura Sándor és cigányzenekara. 22.15: Devecseri Gábor és Habán Mihály versei. 22.45: Időjárás.

Európai magyar nyelvű hírszolgálat: 18.15: Bécs. 18.30: Prága (Reichssender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 18.50: Pozsony (298.8 m.) 18.50: Pozsony. 20: Prága (Reichssender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 20: Toulouse (328.6 m.), Marseille-Provence (400.5 m.) 20.55: Róma II. (245.5 m. és RH 31.15 m.) 22.15: London Nat. (261.1 m., RH 49.59 m. és 30.96 m.) 22.15: Bucuresti (364.5 m.) 23.15: Prága (Reichssender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 23.45: Pozsony (298.8 m.) 23.45: Belgrád (437.3 m. BH 49.2 m.) 23.45: Toulouse (328.6 m.) Nice PTT (247.3 m.) 23.50

Lászlóban felszaladt minden vér és mintha ki akart volna freccsenni az arcán, olyan vörös lett.

— Szóval nem?

— Miért csodálkozol ezen? Nem! Miért szeretnél? Mert itt voltál néhány hónappal ezelőtt, mert tegnap kísértél zongorán, mert itattál... Persze, ti azt hiszitek, hogy ez elég ahhoz, hogy valaki halálosan megbomoljon...

— De Valy — kérlete a fiú — nem úgy értem azt, hogy szerelmes vagy-e belém, csak, hogy többet jelentek-e neked, mint a többiek, meg tudnál szokni... megengedné-e, hogy segítsen rajtad... — Segíteni? — csodálkozott el a lány.

Ezt a szót már régen nem hallotta. A többi már mind tulságosan sokat koptattak előtte, majd minden vendég megpróbálta a szépet tenni az idegen, szép lánynak, tudta ő azt jól, hogy éppen a megközelíthetlenség izgatta őket... Mindig mindenkinek ugyanugy felelt, olyan röviden, kurtán lökte oda azt a két szócskát, mint az előbb Lászlónak: — Aber wo?!

Segíteni? Ezt nem igen mondták neki. Mit segíteni, hogyan segíteni és miért segíteni? Igen, miért? A célcél itt is ugyanaz lenne, e mögött a segíteniakarás mögött, vagy...

Eddig az apja segített rajta és az anyja — a mig éltek. Aztán sokáig senki, magán segített úgy, ahogy tudott és az Isten segített rajta... de azontúl senki. Gondolataiban mindjárt az isteni segítség után jött Onkel Fritz, aki egyetlen hívó szavára eljött Bécsből ide Antwerpenbe és vállalta vele ezt a kóbor és nyomorgó tengődést egyik napról a másikra, ezt a vegetálást... csak, hogy menjen a gép és huzzák a napokat, hogy muljék az éjszaka és nappal jöhessen rá, amikor aludni lehet.

Aludni abban szűk kis albérleti lakásban, ahol kettőjükön kívül még egy állandó hatalmas vendégük volt — a szegénység.

De azért szerette a délelőttöt, a lusta nyújtózást és olyankor (erre nem igen gondolt este) álmodott is valami messziről érkező erős, gazdag emberről, aki majd elviszi... Az nem jutott eszébe soha, hogy szereti-e majd, hogy őt is fogják-e szeretni... csak arra gondolt, hogy megszűnik az esti nyolctól éjjel utáni való hegedülés, nem kell majd elviselnie a világ minden tájáról összeverődött tengerészek kézsimitásait és nem kell hallgatnia azt az örökös játékot azzal a furcsa értelmetlen idegen szóval, amelyet annyiféle nyelven pendítettek meg előtte, mohó, kérő, váró és vágyakozó szemekkel: Ich liebe

dich... Je t'aime... I love you... Ik bemin je... Io ti amo...

Segítésről egyik sem beszélt és arról sohasem álmodott, hogy esetleg úgy alakul az élete, hogy nem megy tovább, hogy nincs kiút... és akkor majd jön valaki és kinyújtja feléje a kezét... és neki szüksége lesz arra a kézre, utána nyúl, megszorítja és enged, hogy a kéz adjon... s ne várjon tőle soha semmit.

Ez a két barna férfi-ököl ilyen lenne? Ilyen feleje kinyúló, csak adni akaró kéz?

— Nézd, Valy, — rezzentette fel a fiú az elmélázásból — én itt akarok maradni... melletted, csak nem tudom, van-e értelme... úgy értem...

— Tudom, — vágta rá Valy — hát nincs. Úgy, — és az úgy szót jól megnyomta — úgy nincs értelme. De azért kedves tőled, hogy ilyen szépeket mondasz nekem és hogy egyébről is beszélsz, mint amiről a többiek szoktak beszélni ilyenkor... tényleg, egész mulatságos volna, ha itt maradnál... Na, menjünk muzsikálni, mert a többiek elunják ezt a nagy csöndet, a barátod is nagyon nézeget már ide.

Muzsikáltak tovább. Egyszer Gloupachek is odaballagott a lányhoz, sugott valamit a fülébe, a min aztán mindketten jót nevettek, László meg vörösre gyulladt arccal figyelte a jelenetet. Ittak vitézül sokat és össze-vissza, nem gondolva a mértékkel, keverték a szóféle italt... de mintha Gloupachek ezt akarta volna.

Olyan szépen, szabályosan leitatta Lászlót, hogy egyetlen búcsúzó, egyetlen kézfogás nélkül hagyta meg huzakodott, a hunyorgó öntudat meg-meg feszítette lábait, de Gloupachek csontos, kemény marka ellentmondást nem tűrően cipelte a kötözködő fiut a biztos és nyugalmat kínáló hajó felé.

Ott aztán nagyobb biztonság kedvéért bevitt a kabinjába. Még az ajtót is rázárta.

Lászlónak azon az éjszakán zűrös álmai voltak. Nyögve, hánykóidott az ágyon, hol az egyik, hol a másik keze lógott le róla, fejét belefúrta a párnába és amikor már majd megfulladt — olyankor mintha azt látta volna, hogy valaki fojtogatja... csak az arca mosódott el az álombeli ellenségnél.

Azután önmagát látta, amint a Horgony-bár pianinója alatt roskadozik... cipeli a súlyos terhet egyik városból a másikba... a tetején meg ott ült Valy és ostorral nógatta... egyszer az ostor hegye belekapott a szemébe, akkor sikoltva tapasztotta rá kezét és kétségbeesetten igyekezett szabadulni a teher alól.

((Folytatjuk))

LEGUJABB

Norvégia háborúba sodródik

Stockholmból jelentik: Az a hír, hogy a szövetségesek a norvég felségvizeken aknákat helyeztek el, az egész országban nagy feltűnést keltett. A külügyminisztérium részéről megtagadták minden felvilágosítást, mégis egy hivatalos személy kijelentette a Reuter-iroda munkatársának, hogy

Anglia igen messzire megy, amikor a háborút az ő területükre kiterjeszti. Mi akadályozhatja meg Németországot, hogy hasonló intézkedést léptessen életbe? Mi történik, ha a németek eltávolítják az aknákat a norvég partokról? Kétségkívül, hogy ez nagyarányú tengeri útközetet eredményezne a norvég vizeken.

Az is megtörténhetik, hogy Németország védelmi katonai segítséget nyújt Norvégiának és csapatokat küld a Skandináv félszigetre.

Oslóból jelentik: A norvég fővárosból érkezett jelentés szerint a reggeli órákban négy idegen hadihajó közeledett a norvég partokhoz és megállásra kényszerítette az útközben talált hajókat. Amikor

a láthatáron megjelent egy norvég torpedóromboló, a négy idegen gőzös elvonult.

Oslóból jelentik: A Német Távirati Iroda közli, hogy az angol-francia lépés rémületet keltett a norvég közvéleményben.

Oslóban attól tartanak, hogy a nyugati hatalmak intézkedései hamarosan háborúba sodorják Norvégiát.

Mindenki nyugtalan, megállapítják, hogy a helyzet a lehető legsúlyosabb.

Bodoc kikötő parancsnoka utasítást kapott, hogy a partmenti hajózást szüntesse be. Ugyancsak

parancsot kaptak a halászhajók is, hogy a kikötőkben maradjanak.

Ez az intézkedés nagy nehézségeket szül, amikor az országutakat hótakaró borítja. Hétfőn, a déli órákban, Lillesand és Kristiansund között hatalmas robbanás zaja hallatszott. Röviddel később repülőgépeket vettek észre a magasban. Az esemény lezajlása után egy órával újabb robbanás reszkettette meg a levegőt, mely után megállapítást nyert, hogy egy hajó elsüllyedt.

Stockholmból jelentik: Ismeretlen személy, aki a svéd király szárnysegédjének adta ki magát, rábirta a Dél-Svédországba utazó miniszterelnököt, hogy szálljon ki a vonatból és haladéktalanul térjen vissza a fővárosba, mert az uralgó hívja. Hasonló körülmények között hívták a királyhoz Günter külügyminisztert és több más kimagasló személyiséget.

Reggel 6 órakor adták át Oslóban a szövetségesek jegyzékét

Oslóból jelentik: Hétfőn reggel hat órakor Dormer angol és Dampier francia meghatalmazott miniszterek megjelentek a norvég külügyminisztériumban, ahol átnyújtották kormányaik jegyzékét. Kohrt külügyminisztert a történetekről nyomban értesítették. A lapok rámutatnak

arra, hogy a jegyzékek átnyújtása előtt Norvégia semmiféle figyelmeztetést nem kapott és azt sem kérték a norvég kormánytól, hogy felségvizeken aknákat helyezzenek el. A szövetségesek lépése váratlanul történt.

(Rador)

Ötven német hadihajó indult a Skagerrákhöz

A Reuter-ügynökség stockholmi tudósítója közli, hogy ötven német hadihajó teljes sebességgel a Balti-tengeren és a Sunda irányában észak felé tart.

Oslóból jelenti a Reuter-iroda, hogy meg-

erősítették azt a hírt, amely szerint mintegy ötven-száz német hadihajó láttak hétfőn reggel Kattegat irányába haladni. Ezek között van több nagy kísérőhajó és felszerelt halászgőzös.

(Rador)

Norvégia el van szánva az ellenállásra

Oslóból jelentik: A norvég távirati iroda a következőket közli:

„Norvégia ünnepélyesen és a leghatározottabban tiltakozik semlegességének a szövetségesek ré-

széről történt megsértése ellen. A kormány el van határozva arra, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket a semlegesség megsértése miatt.”

(Rador)

Svédországban általános mozgósítástól tartanak

Stockholmból jelentik: A hétfőre hajló éjszaka szenzációs hírek kerültek forgalomba Svédországban, de különösen a fővárosban. Mindenki általános mozgósításról beszélt, bár

a valóság az volt, hogy csupán a hadsereget erősítették meg.

Arról is beszéltek, hogy a Harmadik Birodalom jegyzékét intézett a svéd kormányhoz. Angliának az a cselekedete, hogy a norvég felségvizeknek egy részét aknával zárta el,

Svédországban a leghevesebb ellenállással találkozott.

Eszakeurópa „drámai szintér” lesz

Stockholmból jelentik: Megállapítják, hogy bár Svédországot nem érinti közvetlenül a norvég vizeken elhelyezett aknák ügye, közvetett módon mégis érdekelt. Hangsúlyozzák itt, hogy

az angolok befolyása a Skandináv államokra, rendkívül súlyos helyzetet teremtett.

Ennek ellenére nem tartják valószínűnek, hogy Észak-Európa, amelybe Svédország is beletartozik, a közeljövőben drámai szintérré változik. (Rador.)

Stockholmból jelentik: A Stockholm Tidningen az angol-francia jegyzékkel kapcsolatban örömet fejez ki afelett, hogy Svédország és Norvégia együttesen lépnek fel és ismertetik a Skandináv államok álláspontját.

Az aknáknak norvég felségvizeken való elhelyezése valószínűleg ellenhatást vált ki a német birodalomban,

amely annyira érelyes lesz, hogy Észak-Európára könnyen katasztrófát zúdíthat. (Rador.)

Megerősítették a svéd haderőt

Stockholmból jelentik: A Reuter hírszolgálati ügynökség közli: A svéd nemzetvédelmi miniszter közölte, hogy

a legutóbbi események miatt a haderőt megerősítették,

hogy ezáltal Svédország semlegessége továbbra is biztosítva legyen. (Rador.)

A német kormány ellenintézkedésre készül

Amszterdamból jelentik: A Havas ügynökség közlése szerint a Wilhelmstrassen kijelentették az újságírók előtt, hogy hivatalos helyen nem fűztek véleményt a Norvégiához intézett francia-brit jegyzék ügyében. Tudni fogja, hogy az ellenfél valamennyi intézkedésére hasonló módon válaszoljon. (Rador.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovásban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata Lafovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nogrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Modell- és épületasztalosokat azonnalra keresünk, Ing. Schedivetz, IV., Bratianu 39. 837

Lakás

Déli fekvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten és 3 szobás lakás II. emeleten május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

2—3 szoba, világos, uccai, tágas bútorozottan, vagy üresen, előnyös feltételek mellett kiadó. Szívességből felvilágosítást telefon: 16—26, vagy Szabázati iskolában I., Piata Unirii 13. 834

Autó-velei

Eladó 6-os Hoffherr-Schranz Clayfon-Schuttleworth végig gyűrűs cséplő, kifogástalan karban és egy Hano-mag W. D. traktor. Bagyin III., Bul. Regent Buzdugan 127. 843

Világmarkás Bösendorfer és Förster zongorák, angol szerkezetű, rövid kereszthúros, majdnem új, eladó. I., Str. Turin 6. Telefon: 38—13. 845

Elköltözés miatt modern ebédülő jutányosan eladó, úgyszintén egy kézi mángorló is. I., Bulev. Carmen Sylva 3 szám. 847

Családi ház Fratelia legszebb helyén eladó. Érdeklődni V., Str. Geml 8. 848

48 basszusos Hohner akkordeon megvételre kerestetik. Telefon: 12—71. 849

Keresek azonnali megvételre egy Wertheim pénzszekrényt. Cím a kiadóban. 836

Ebédülő kecskebőr székekkel komplett, fekete, kifogástalan állapotban eszszolt belga üvegezéssel eladó. Cím a kiadóban. 846

Butorokat

nagy választékban, részletre is, a régi árban elárusítok UNGOR I., Merczy-u. 7.